

OTAVAN KÄSITYÖKIRJOJA 6

*Käpyily- ja
solmeilutyöt*

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

Otavan Käsityökirjoja 6
Käpyily- ja solmeilutyöt

O T A V A N K Ä S I T Y Ö K I R J O J A 6

Käpyily- ja solmeilutyöt

Neuvoja käpyily- ja solmeilutöiden oppimiseen

Saksankielestä suomentanut

ILONA JALAVA

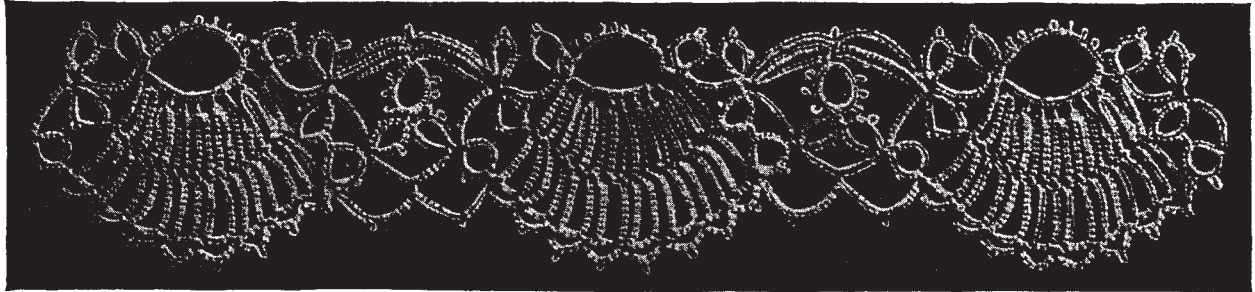
147 kuvaa ja 2 kaksipuolista työpiirustuslehteä

K U S T A N N U S O S A K E Y H T I Ö O T A V A

OTAVAN KÄSITYÖKIRJOJA:

Virkkukirja. Täydellinen selonteko erilaisista virkkuuta- voista. Toinen painos	15:—
Ristipisto-ompelu. Neuvoja ristipisto-, palmikkopisto-, viivapisto (Holbein-ompelu) ja helmiompelussa	15:—
Kudintyöt. Täydellinen selonteko erilaisista kutomatavoista	15:—
Koruompelu ja neuvoja sen oppimiseen	15:—
Verkkopitsi. Verkkopitsi eli filet- ja tyllityöt	15:—

1. Uudenaikainen käpyilypitsi: Leveys 3½ cm. Malli selityksineen ohellisella lehdellä.

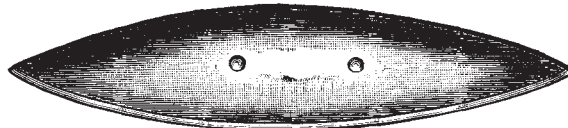
KÄPYILY=JA SOLMEILUTYÖT.

K Ä P Y I L Y.

Käpyilytyöt tunnetaan useimmiten frivoliteettipitsien nimellä. Toiset arvelevat niitten olevan ranskalaista, toiset taas italialaista alkuperää. Saksalaiset taas varmasti luulevat, että ne ovat heidän maastaan lähtöisin. Tämän työtavan ensimmäiset saksalaiset piirustukset ovat vuodelta 1715. Ylhäisten naisten muotokuvissa 18-vuosisadalta Ranskassa on tavallisesti tämän viehättävän tekotavan väline, käpy. Senaikuiset kävyt olivat suuremmat kuin nykyään käytettävät ja käytettiin niissä paksumpaa lankaa. Siltä ajalta on myöskin säilynyt viehättäviä, käsintehtyjä käpyjä. Ne ovat joko metallista, norsun- tai kilpikonnanluusta me-

talli- tai perlemokoristein. Kirjan kuvien avulla oppii tekotavan muutamassa tunnissa. Kävyä voi kuljettaa mukanaan pienimmässäkin laukussa ja tämän avulla voi valmistaa aitopitsien arvoisia töitä. Opetus jakaantuu kahteen osaan: ensimmäiseen kuuluu ympyröistä muodostetut pitsit, jotka tehdään yhden kävyä avulla; toinen osa käsittää ympyröistä ja kaarista tehtävät pitsit. Kaarien tekoon tarvitaan kaksi käpyä. Käpyily on apulangan ympärille tiheään tehtyjä kaksoissolmuja. Kun on oppinut kaksoissolmun, voi tehdä vaikeimpiakin käpyilypitsejä. Opeteltakoon ensin yhden kävyä avulla, kunnes solmut ovat kaikki yhtäläisiä, sillä siitä johtuu

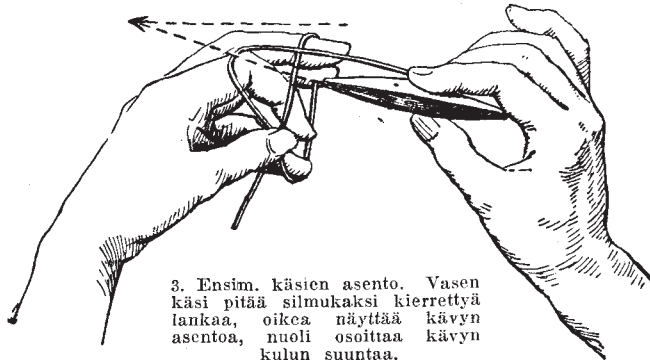
2. Käpyilyyn tarvittava käpy.

2a. Tyhjä käpy (sivulta).

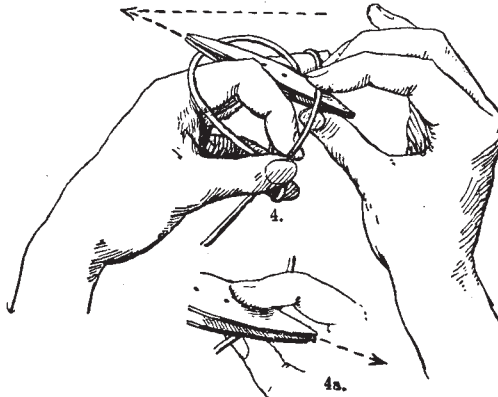
2b. Käpy (sivulta) kerittyine lankoineen.

3. Ensimmäisen käsien asento. Vasen käsi pitää silmukaksi kierrettyä lankaa, oikea näyttää kävyn asentoa, nuoli osoittaa kävyn kulun suuntaa.

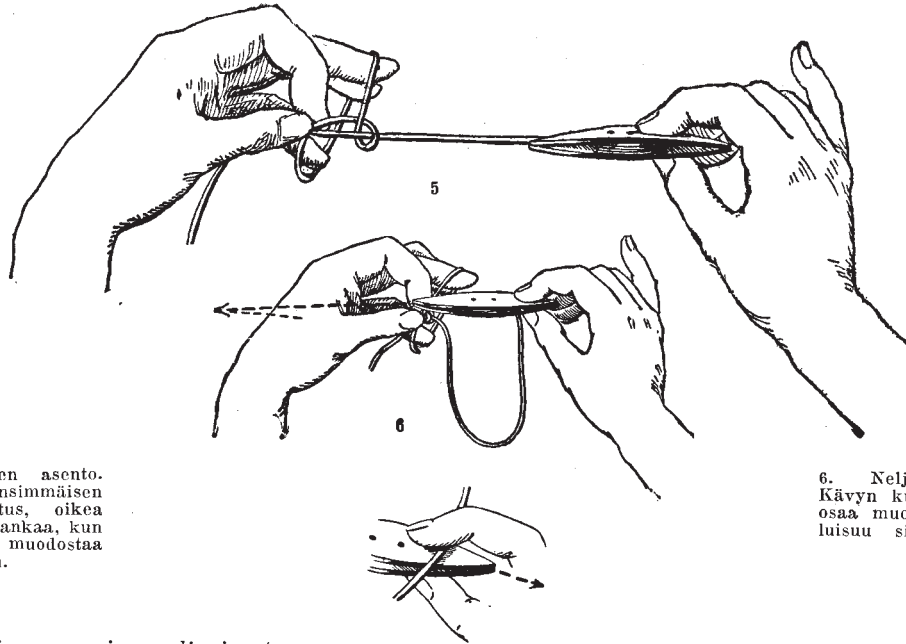
työn kauneus. Koska ei käpyilypitsissä ole eroa oikealla ja nurjalla puolella, voi työn tehdä vuorotellen kummallekin. Välineenä on kuv. 2, 2a ja 2b kuvattu käpy. Nykyjään kaupassa olevat kävyt ovat joko seluloidia tai luuta. Käpyä ostettaessa on tarkasti katsottava, että kävyt ovat yhtä terävät ja hyvin joustavat. Yhteensolmimiseen käytetään virkkuuneulaa, hienoimpiin pitseihin ohutta nuppineulaa. Lanka kiinnitetään kävyssä

olevaan reikään (kts. kuv. 2a). Sitten kierretään lanka keskikohdan ympäri, vuorotellen kummankin kärjen puolelta. Lanka ei saa mennä reunojen yli. Hyvin kierretty virkkuulanka on sopivinta. Mitä hienompaa lankaa, sitä hienempi pitse. Alku- ja päätesolmut muodostavat kaksoissolmun. Kaksoissolmu tehdään siten, että langan pää viedään vasemman käden peukalon ja etusormen väliin, sitten edestäpäin käden kaikkien

4a. Käpy pujotellaan takaisin lankasilmukan yli nuolen suuntaan.

4. Toinen käsien asento. Oikea käsi vie kävyn silmukkalangan lävitse, seuraten nuolen suuntaa sen läpi.

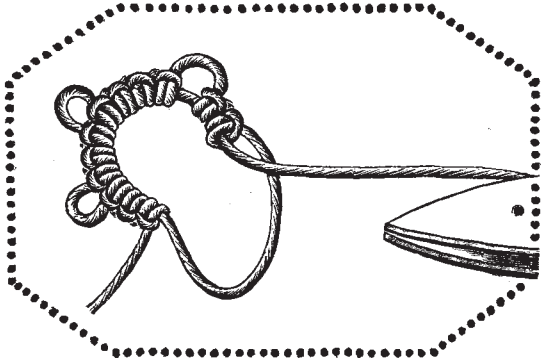
5. Kolmas käsiin asento. Käpyilmsolmun ensimmäisen silmukan muodostus, oikea käsi tiukkaa käpylankaa, kun taas vasen käsi muodostaa silmukan.

6. Neljäs käsiin asento. Kävyin kulku solmun toista osaa muodostettaessa. Käpy luisuu silmukkalangan yli.

harallaan olevien sormien yli ja taas edestä etusormen ja peukalon väliin (kts. kuv. 3). Siten syntyneitä silmukkaa voi mielen mukaan laajentaa. Käpy on litteänä oikean käden peukalon ja etusormen välissä, lanka takana. Nyt pannaan lanka yli silmukan etu- ja keskisormen kohdalta (kts. kuv. 3), viedään kävyin kärki silmukkalangan alitse ja äsken pannun langan ylitse päättämättä käpyä sormista (kts. nuolen suuntaa kuv. 3 ja 4), ennenkuin silmukan lanka on luisunut kävyin yli, sitten vedetään käpy takaisin, niin että silmukkalanka luistaa oikean käden peukalon ja kävyin välistä (kts. kuv. 4a). Nyt tiukataan solmu, jonka muodostaa vasemman käden silmukkalanka eikä oikean käden kävyistä kulkeva. Kun oikean käden lanka on kulkenut edestakaisin, taajennetaan vasemman käden sormia hiukan silmukan hellittämiseksi (peukalo ja etusormi pitävät silmukasta edelleen kiinni) ja tiukataan lankaa oikealla kädellä, sitten laajennetaan taas vasemman käden sormia (kuv. 5) ja muodostetaan silmukka, joka pannaan peukalon ja etusormen väliin. Kun alkusolmu on tehty, tehdään päätesolmu siten, että lanka riippuu höllänä ja käpy viedään silmukan yli (kuva 6) ja takaisin silmukan alitse (kuva 6a). Kuten alkusolmu tehdessä taajennetaan vasemman käden sormia, tiukataan lankaa ja muodostetaan silmukasta toinen solmu, työnnetään se ensimmäisen viereen, ja siten on kaksoissolmu valmis.

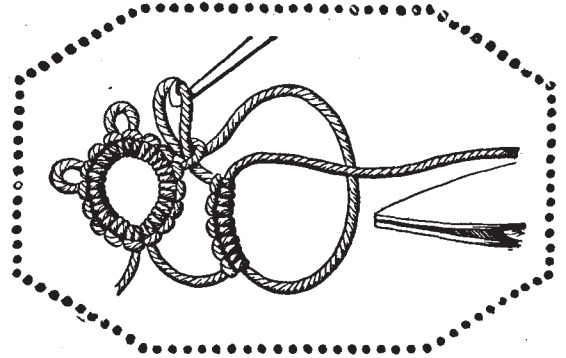
6a. Solmun toisen osan muodostaminen. Käpy vedetään takaisin langan alitse.

Jos ei solmuja tehdä silmukkalangasta siten, että kävyistä kulkeva lanka juoksee solmujen lävitse, ei ympyrää voi tiukentaa. Vaikeinta vasta-alkajille on oppia vaseman käden oikeat liikkeet, kun taas oikean käden langan aina tulee olla tiukkana solmuja tehdessä. Nyppylät, jotka ovat osaksi koristeena osaksi ympyröitä toisiinsa yhdistämässä, tehdään kaksoissolmujen väliin siten ettei alkusolmu työnnetä ihan edellisen solmun viereen. Vasta kun kaksoissolmu on valmis, työnnetään se edellisen viereen, niin että väliin syntyy pieni silmukka eli nyppylä (kuva 7). Nyppylät tehdään mahdollisimman pienet ja tasaisen yhtä suuret, mutta se onnistuu vasta harjaannuttua työhön. Jos kaksi ympyrää yhdistetään toisiinsa (kuva 8), vedetään silmukkalanka altpäin virkkuuneulalla edellisen ympyrän nyppylän lävitse, viedään käpy tämän silmukan lävitse ja vedetään silmukka taas vasemman käden sormien yli. Silmukkalanka jää yhä edelleen luistavaksi. Nyppylän läpi pujotteluun muodostaa kaksoissolmun alkuosan, pääteosa tehdään pujottelun jälkeen. Jos ympyrä on tehty liian pieneksi tai jokin muu virhe on sattunut työhön, katkaistaan lanka ja yhdistetään lanka solmiten kuv. 9 ja 10 mukaan. Purkaminen on aniharvoin mahdollista. Koska pitsien selitykset tehdään lyhennyksien avulla, seuraa tässä erinäisten merkkien selitykset.

7. Ympyrä päätettyine solmuineen ja nyppylöineen ennen yhteenliittämistä.

*

8. Lanka vedetään valmiin ympyrän nyppylän lävitse ja käpy viedään silmukkaan.

Ympyräin teko.

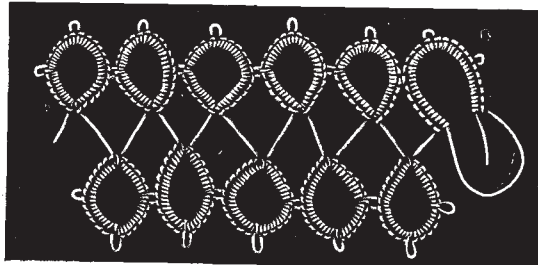
Kuva 11. Yksinkertainen pitsi vierekkäin olevista ympyröistä. Ensimmäinen ympyrä: 6-6-6-6. Toisessa ja seuraavissa ympyröissä yhdistetään ympyrä edelliseen ensimmäisen nyppylän kohdalla.

Kuva 12. Pitsi, vinosti vastakkaisia ympyröitä. Täten tehty pitsi syntyy siten, että työ käännetään kunkin ympyrän välillä, tehdään vuoroitellen ympyrä ylä- ja alareunaan. Kukin ympyrä tehdään 7-7-7-7. Yhdistäminen tapahtuu vieressä olevan ympyrän viimeiseen nyppylään.

Lyhennykset käpyilytöihin.	
Ympyrä	= yä
Kaari	= ki
—	= yksinkertainen nyppylä
	= pitkä nyppylä
+	= yhdistäminen eli yhteensolmiminen
ks.	= käännös
*	= uusiintuminen
Numerot merkitsevät kaksoissolmujen määrää.	

11

12

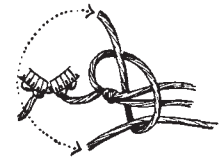
Kuva 13. Kapea, avoympyräinen pitsi. Ympyrät tehdään kuten tavallisesti, jatkuvasti 5-5-5-5. Kun solmut ovat valmiit, ei ympyrää tiukata ihan yhteen. Toinen ja seuraavat ympyrät yhdistetään edelliseen.

Kuva 14. Ympyräpitsi näppyläyhdistelmin. Tehdään vuoroitellen ympyrä ja näppylä. Ympyrän teko: 5-2-2-5. Näppylän teko selvää kuvista 14a ja 14b. Niihin tehdään 4 alkusolmua, s. o. vain puolikas kaksoissolmusta, ja tiukataan lanka. Yhdellä kävyllä tehtyjä pitsejä ja tähtiä.

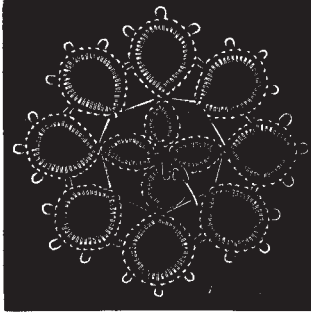
9. Langan uudestaansolmiminen.

11. Yksinkertainen pitsi, toisiinsa solmittuja ympyröitä.

10. Langanpään solmiminen.

12. Vinosti vastakkaisia ympyröitä, yhdellä kävyllä tehtyjä

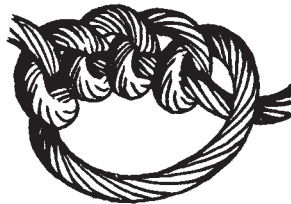

17. Kahdeksanosainen tähti; suuruus 4 cm, selitys ohellisella lehdellä.

14a. Valmis, yhteenvedetty nyppylä.

14a

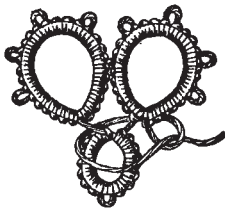

14b

Kuva 15. Kapea pitsi neliosaisin kukin. Tämä pitsi tehdään jatkuvasti vuorotellen: ylärivin neliosainen kukka ja alarivin 3 ympyrää. Ylärivin neljästä ympyrästä tehy kukka tehdään yhteen menoon. Kukin ympyrä 4—4—4—4. Toisessa, kolmannessa ja neljännessä ympyrässä yhdistetään ympyrä ensimmäisen nyppylän kohdalta edelliseen. Kun kukka on tehty, käännetään työ ja tehdään alarivin 3 ympyrää. Kukin ympyrä 4—4—4—4.

13. Avoinympyräinen kapea pitsi.

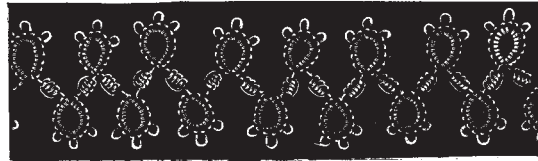
15. Kapea pitsi neliosaisine kukkineen ja ympyröineen, leveys 1½ cm

17a. Työmalli tähteen No. 17; kahden vastakkaisen ympyrän yhdistäminen toisiinsa.

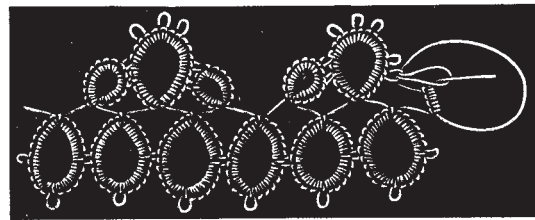
13

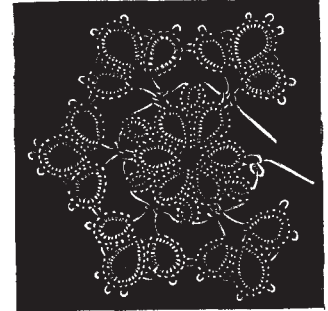
14

15

16

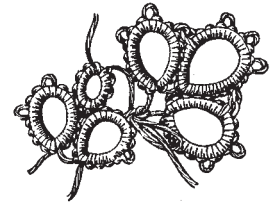
18. Kuusiosainen tähti, suuruus 4 cm, selitys ohellisella lehdellä.

14b. Nyppylä ennen yhteenveotä.

Kuva 16. Pitsi, viinottain vastakkaisia ympyröitä. Ympyrät tehdään kuten kuv. 12, vuorotellen ylä- ja alarivin, ja aloitetaan alarivin vasemmasta ympyrästä: suuri ympyrä: 6—6—6—6 ks., * pieni ympyrä: 10—2—5 ks., suuri ympyrä: 6+6—6—6 ks., suuri ympyrä: 5+2+3—2—2—3—2—5 ks., suuri ympyrä: 6+6—6—6 ks., pieni ympyrä: 5+2+10 ks., suuri ympyrä: 6+6—6—6 ks. * — alkaen uudistuen.

14. Ympyröistä ja nyppylöistä tehty pitsi, leveys 2 cm.

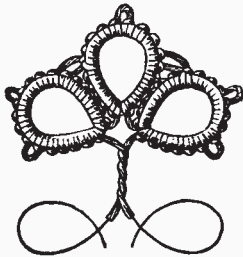
16. Pitsi, vinosti vastakkaisia ympyröitä, leveys 2 cm.

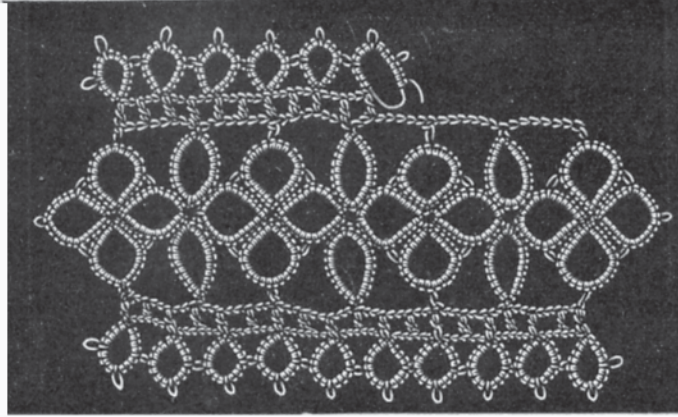
18a. Työmalli kuvaan 18, käpylangan solmiminen nyppylään.

Kuva 19. Leveä, virkaten yhdistetty välipitsi: Työ tehdään 60:n numeroisesta virkkuulangasta viidessä työräsässä työpiirustuslehdellä olevan tarkan selityksen mukaan.

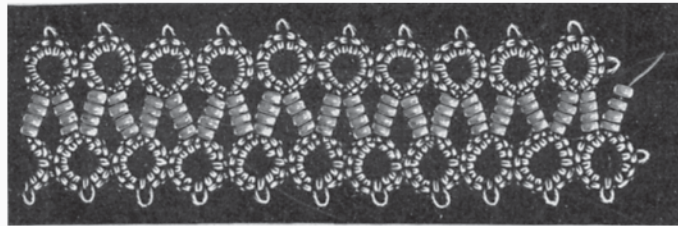
Kuva 20. Kapea välipitsi helmineen. Tarpeet: kirkkaan sinistä silkkiä tai helmilankaa ja maidonkarvaisia helmiä. Ensin pujotellaan helmet lankaan, joka kierretään käpyyn. Koska joka neljännen helmen jälkeen on tehtävä ympyrä, jätetään käpyyn kierteessä 30—35 cm:ä joka helmisarjan väliin.

21a. Työmalli allaolevaan.

19. Leveä virkkuulla yhdistetty välipitsi, leveys 5 cm.

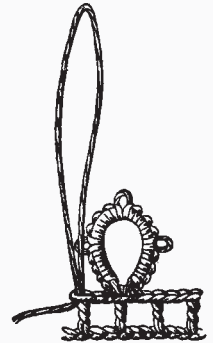

20. Kapea välipitsi helmineen, leveys 2½ cm.

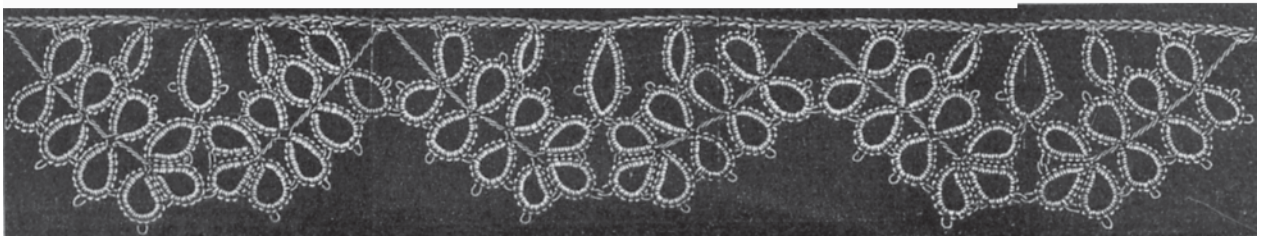
21. Lehtipitsi, virkkuulla yhdistetty, leveys 3½ cm.

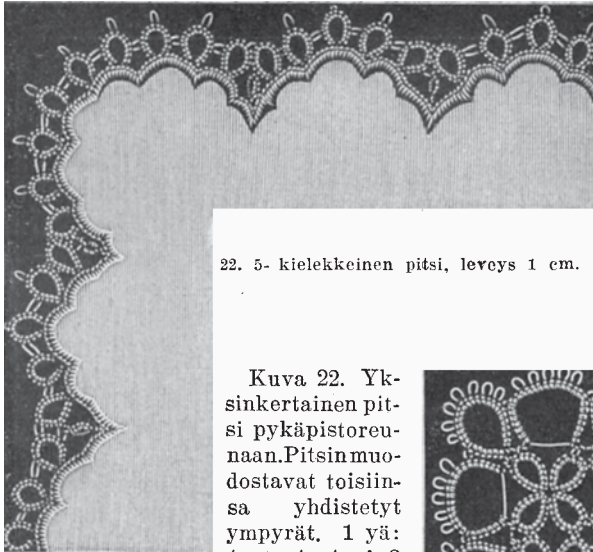
Aloitetaan ympyrästä: 3—3—3—3 ks. 4 helmeä, sitten samanlainen ympyrä. Kuten siv. 4, kuv. 12 on selitetty, tehdään vuorotellen ympyrä ylä- ja alareunaan. Kolmas ja seuraava ympyrä yhdistetään edellisen ympyrän viimeiseen nyppylään.

Kuva 21. Virkkuulla yhdistetty lehtipitsi. Lanka kierretään kahdelle kävylle solmiamatta ja työ tehdään vuorotellen kummallekin. Tarkka selitys työpiirustuslehdellä.

19a. Työmalli ylläolevaan.

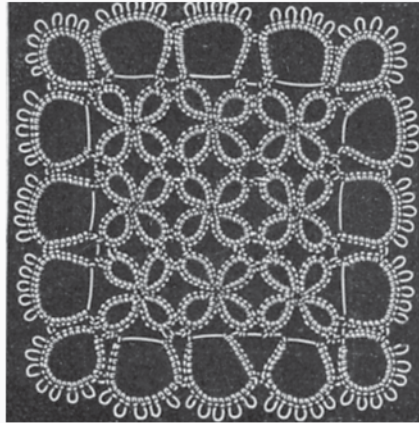

22. 5- kielekkeinen pitsi, leveys 1 cm.

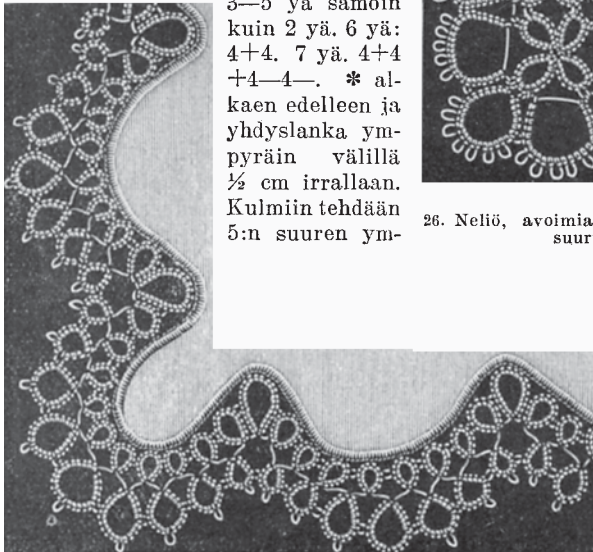
23. Nenälinapitsi, leveys 1½ cm.

Kuva 22. Yksinkertainen pitsi pykäpistoreunaan. Pitsin muodostavat toisiinsa yhdistetyt ympyrät. 1 yä: 4-4-4-4. * 2 yä 4+4-4-4. 3-5 yä samoin kuin 2 yä. 6 yä: 4+4. 7 yä. 4+4+4-4-. * alkaen edelleen ja yhdyslanka ympyräin välillä ½ cm irrallaan. Kulmiin tehdään 5:n suuren ym-

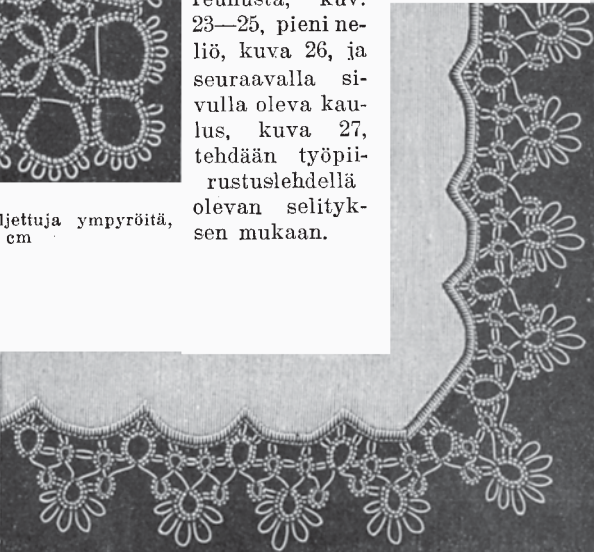

26. Neliö, avoimia ja suljettuja ympyröitä, suuruus 5½ cm

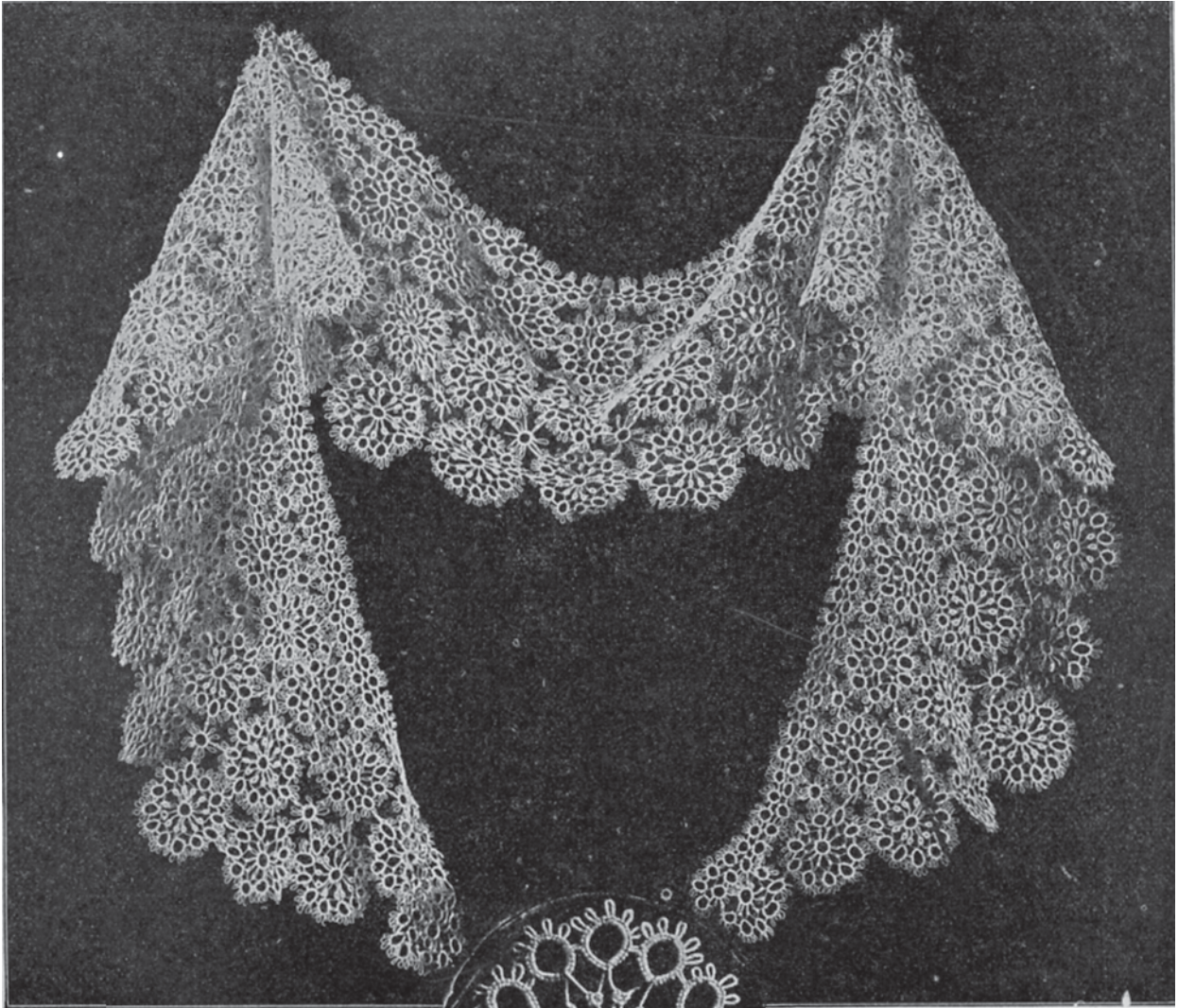
pyrän sijaan yhdeksän. Kankaan reuna ommellaan pykäpistoin ja kullakin pistolla kierretään ympyräin yhdyslanka. Muut kolme nenälinareunusta, kuv. 23-25, pieni neliö, kuva 26, ja seuraavalla sivulla oleva kaulus, kuva 27, tehdään työpöytälehdeksi olevan selityksen mukaan.

24. Suurikielekkeinen, vastakkaisympyräinen pitsi, lev. 1½ cm.

25. Suurinpyyläinen nenälinapitsi, leveys 2 cm.

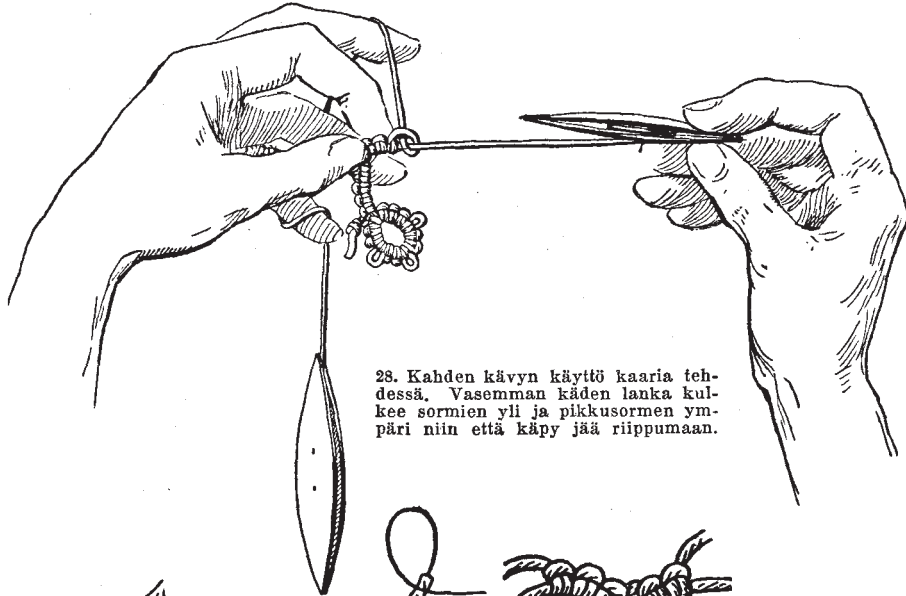

27. Kaulus. Malli ja selitys ohellisella lehdellä.

27a. Osa ylläolevasta tihdestä

Kaarien teko.

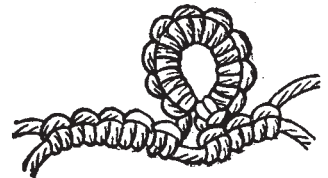
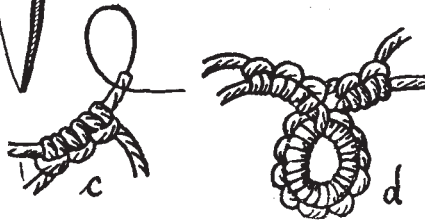
Jos edelläselitetyt ympyrät yhdistetään toisiinsa kaarien avulla, saadaan mallit paljon rikkaammiksi. Kaarien tekoon tarvitaan aina 2 käpyä: toinen, jota oikea käsi kuljettaa, ja toinen, jonka lanka kiertää vasenta (kts. kuv. 28). Ensiksi solmitaan yhteen kummastakin kävystä kulkeva lanka. Toisesta kävystä kulkeva

28. Kahden kävyn käyttö kaaria tehdessä. Vasemman käden lanka kulkee sormien yli ja pikkusormen ympäri niin että käpy jää riippumaan.

lanka asetetaan vasemman käden keskisormen nimetymän ja pikkusormen yli ja vielä viimeksimainitun ympäri ja annetaan kävyn riippua. Sormien yli kulkevasta langasta muodostetaan solmut samoin kuin silmukasta.

Kuvista 29a—e selviää kumpaako lankaa käytetään ympyrään, kun kaari on tehty.

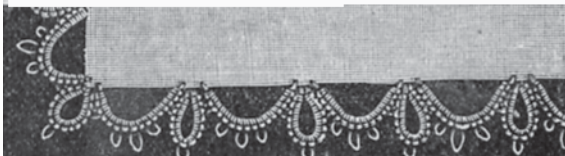
29a—e. a) ympyrän teko kaaren ulkopuolelle, tehdään silmukkalangasta. b) ympyrän teko kaaren sisäpuolelle. Se tehdään toisella langalla ja työ käännetään sitä varten. c) Työ käännettynä ympyrän tekoa varten.

30. Kapea kaaripitsi, lev. ½ cm. sopiva linavaatteisiin ja nenällinoihin.

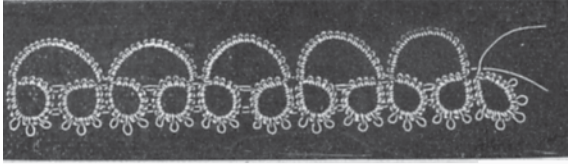
pyrän tekoa varten kaaren sisäpuolelle, d) Sisäpuolisen ympyrän valmistuttua käännetään työ taas. e) Ulkopuolisen ympyrän valmistuttua käpyillään edelleen käännettävä.

31. Kapea kaari- ja ympyräpitsi, lev. 1 cm.

32. Kapea kankaaseen käpyillyt pitsi, lev. 1 cm.

33. Kapea kaari- ja ympyräpitsi, lev. 1,3 mm.

34. Välipitsi, kaaria ja ympyröitä, lev. 2 cm.

Kuva 30. Kapea kaaripitsi. Kaaret tehdään edelläolevan mukaan kuten seuraa: 4—3—3—4. Kukin kaari kiinnitetään 1 cm:n päähän edellisestä kankaan reunaan, kts. kuv. 30a.

Kuva 31. Kapea kaarista ja ympyristä muodostettu pitsi. Jatkuvasti ympyrä ja kaari vuorotellen. Kukin kaari on sekä alkaissa että päätetäissä kiinnitettävä kankaaseen. Solmujen luku näkyy kuvasta.

Kuva 32. Kapea kaari- ja ympyräpitsi, solmittava suoraan kankaaseen. Aloitetaan ympyrästä: 4—2—2—2—2—4, solmiminen kankaaseen * kaari: 4+3—2—2—3—4, solmiminen kankaaseen, kaari:

35

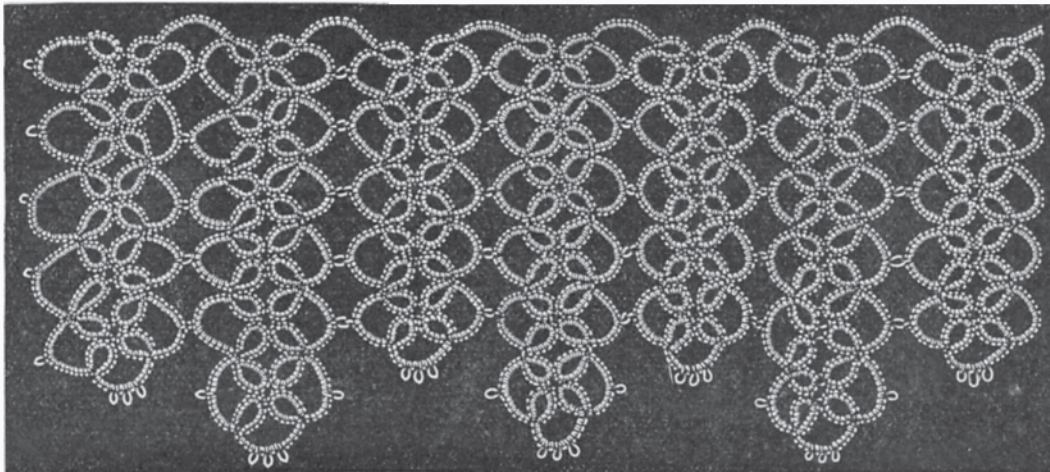
35. Käpyilvälipitsi, lev. 3 cm, selitys ohellisella lehdellä.

4, solmiminen, ympyrä 4—2—2—2—2—4, *: stä jatkuvasti edelleen.

Kuva 33. Kapea kaari- ja ympyräpitsi. Jatkuvasti vuorotellen: kaksi ympyrää ja yksi kaari, alkuun ympyrä: 4—3—2—2—3—4, * ympyrä: 4+3—2—2—3—4 ks., kaari 20 ks., ympyrä 4+3—2—2—3—4. *: stä jatkuvasti uudelleen.

Kuva 36. Leveä käpyilypitsi. Pitsi tehdään poikittain työpiirustuslehdellä olevan mallin mukaan, alkaen alakohdasta, ympyrä 7—7 ks., kaari 8—8 ks., ympyrä 7+7. Alusta neljästi uudistuen, kulmakaari 5—2—2—5. Sitten takaisin kuten 1, ympyrä solmitaan aina vieressä olevan ympyrän nyppylään, yläreunaan solmitaan 16-solmuinen kaari.

36. Leveä käpyilypitsi, kauluksiin ja kalvosimiin, lev. 5¼ cm. Malli ohellisella lehdellä.

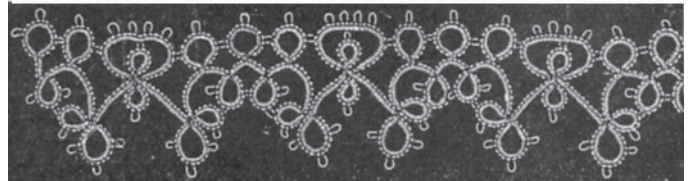
36.

Kuva 37. Kapea pitsi, kahdessa erässä tehty. Ensi erässä tehdään kolmielehtikuviot kaariseen, toisessa alikaaret. 1 erä: pieni yä. 4—3—3—4; suuri yä 5+2—2—2—2—5; pieni yä. 4+3—3—4 ks. ki 5—3—3—5 ks. Edelleen jatkuvasti, siten että 1:sen pienen ympyrän toinen nyppylä solmitaan viereisen viimeiseen. 2 erä: ki. 9—4—4—9+.

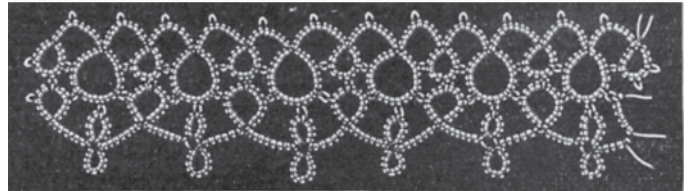
37. Kapea pitsi, tehdään kahdessa erässä, lev. 1½ cm.

Kuva 38. Kapea pitsi. Tehdään yhdessä erässä, joka selviää työpiirustuslehdessä olevasta selityksestä. Alkaen a-kohtasta: yä 6—6—6—4—2, yä 3+2—3—7 ks., ki. 11, yä 5—5—5—5, ki. 4 ks., yä 4—4+4—4 ks., ki. 4, yä 5+5—5—5, ki. 4 ks., yä 4+4—4—4 ks., ki. 4, yä 5+5—5—5, ki. 11, yä 7+3—2—3, yä 2+4—6—6—6 ks., ki. 12, yä 7—7, yä 6—6, ki. 9+5—3—3—3—5—9+, ki. 12 ks. Sitten jatkuu kaikki uusiintuen. Viimeistä edellinen kaari solmitaan ylempään pieneen ympyrään.

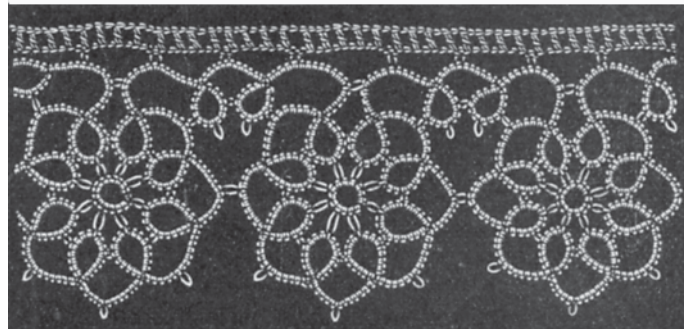
38. Kapea pitsi, kaaria ja ympyröitä, lev. 2 cm. Malli ohellisella lehdellä.

Kuva 39. Kapea pitsi. Tehdään kahdessa työerässä työpiirustuslehdellä olevan mallin mukaan. 1 erä: (a) pieni yä. 4—4—4—4 ks., ki. 4—4 ks., suuri yä 5+5—5—5—5—5 ks., ki. 4—4 ks. Kaikki uusiintuu jatkuvasti, paitsi että pienen ympyrän ensimmäinen nyppylä solmitaan suuren yä:n vastaavaan. 2 erä: (b) yä 4—4+4—4 ks., ki. 6, pieni yä yllä 6+6, pieni yä alla 12, ki. 6 ks. Jatkettaissa on ensimmäisen ympyrän ensimmäinen nyppylä solmittava suureen.

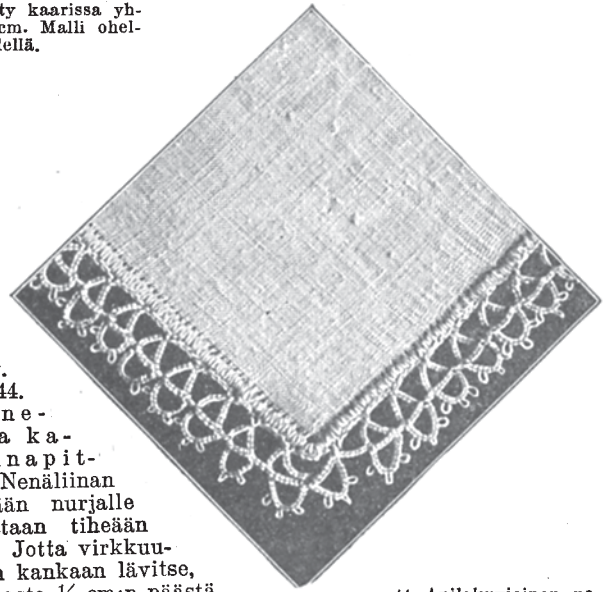
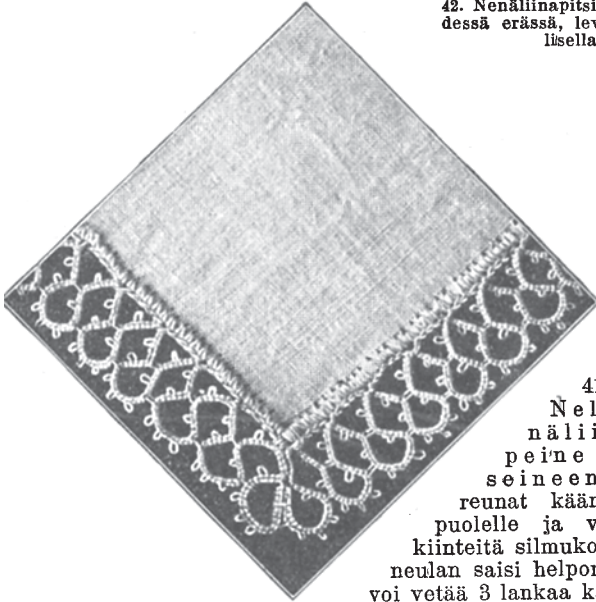
39. Kapea pitsi, lev. 2,5 cm. Malli ohellisella lehdellä.

Kuva 40. Reunapitsi. Tämä sievä pitsi tehdään kahdessa työerässä; ensin tehdään kukkien keskessä olevat pienet ympyrät ja toisessa erässä näitten ympärillä olevat ympyrät ja kaaret. Tekotapa ja yhteensolmiaminen selviää kuvastamme. 1 erä: yä 1—2—2—2—2—2—2—2—1, lanka katkaistava ja kiinnitettävä. Tehdään pitsein pituuteen tarvittavat ympyrät. 2 erä: alkaen ympyrän muodon toisesta ympyrästä. Yä 4—3—3—4 ks., ki. 7—5—5 ks., yä 5—3+3—5 ks., ki. 7+7 ks., * yä 5+3+3—5 ks., ki. 7+7 ks., * — alkaen viisi kertaa uusiintuen, paitsi että kaareen solmimisen asemesta nyppylä. Sitten yä 5+3+5 ks., ki. 5+5—7 ks., yä 5+3—3—5 ks., ki. 6—6. Ensimmäisestä kaaresta alkaen kaikki uusiintuen. Viimeksi tehdään yläosan reunus virkatuen.

40. Leveä reunapitsi, lev. 4,5 cm.

42. Nenälinapitsi, tehty kaarissa yhdessä erässä, lev. 1 cm. Malli ohellisella lehdellä.

Kuv.
41—44.

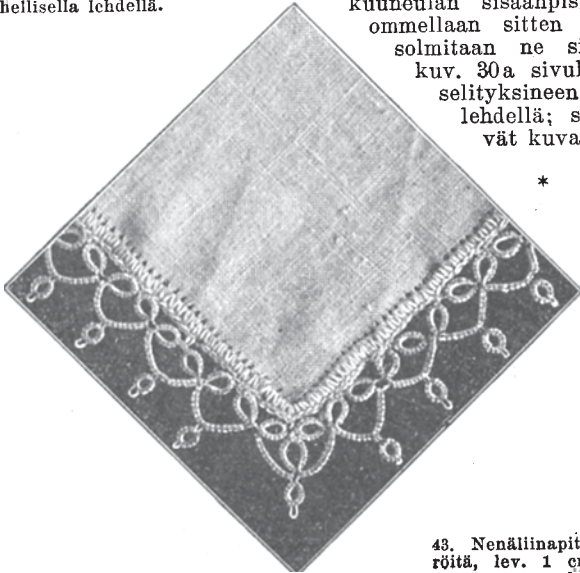
Neljä nenäliinaa kaapeine reunapitseineen. Nenäliinan reunat käännetään nurjalle puolelle ja virkataan tiheään kiinteitä silmukoita. Jotta virkkuuneulan saisi helpommin kankaan lävitse, voi vetää 3 lankaa kankaasta $\frac{1}{2}$ cm:n päästä reunasta; tahi myös voi ommella ompelukoneella ilman lankaa ja käyttää siten syntyneet reiät virkkuuneulan sisäänpistokohdiksi. Valmiit pitsit ommellaan sitten virkattuna reunaan, tai solmitaan ne siihen käpyillessä, kts. kuv. 30a sivulla 9. Pitsien mallit selityksineen ovat työpiirustuslehdellä; sitäpaitsi selvittävät kuvatkin tekotavan.

41. Nenälinapitsi edestakaisin tehtyjä kaaria, lev. 1 cm. Malli ohellisella lehdellä.

41.

42.

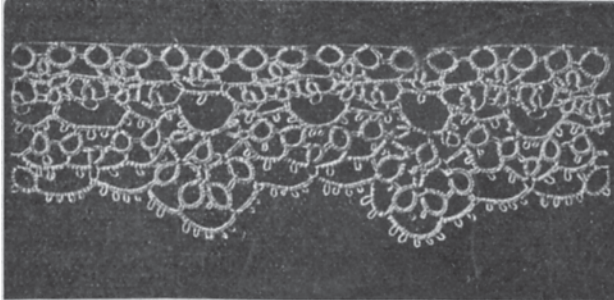
44. Apilakuviainen nenälinapitsi, lev. $1\frac{1}{2}$ cm. Malli ohellisella lehdellä.

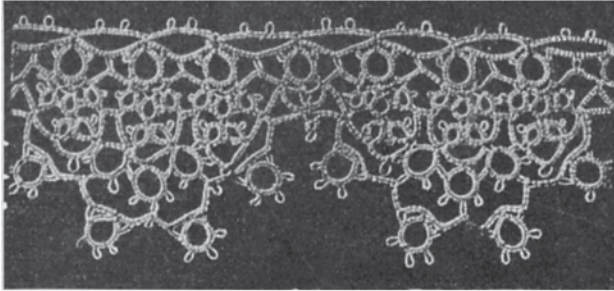
43. Nenälinapitsi, kaaria ja ympyröitä, lev. 1 cm. Malli ohellisella lehdellä.

43.

44.

47. Rikasaiheinen kaari- ja ympyräpitsi, lev. 4 cm. Malli ohellisella lehdellä.

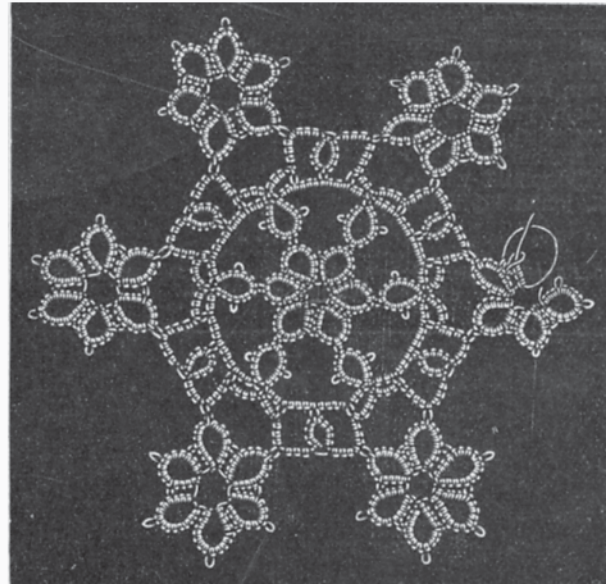
48. Kaaripitsi, lev. 4,5 cm. Malli ohellisella lehdellä.

simmäisen ympyrän ensin. nyppeä solmitaan vastavaan kaareen. Kulmassa ei kahta suurta kaarta solmita toisiinsa, vaan aloitetaan kukin seuraavasta kolmesta sivusta alusta uudelleen. Pienet, kolmiosisaiset kulmamallit tehdään b- kohdasta alkaen: yä. 5-5+4-6-2, yä. 3+4-3-3-4-2, yä. 3+6-4+5-5. Lanka poikki ja kiinnitys.

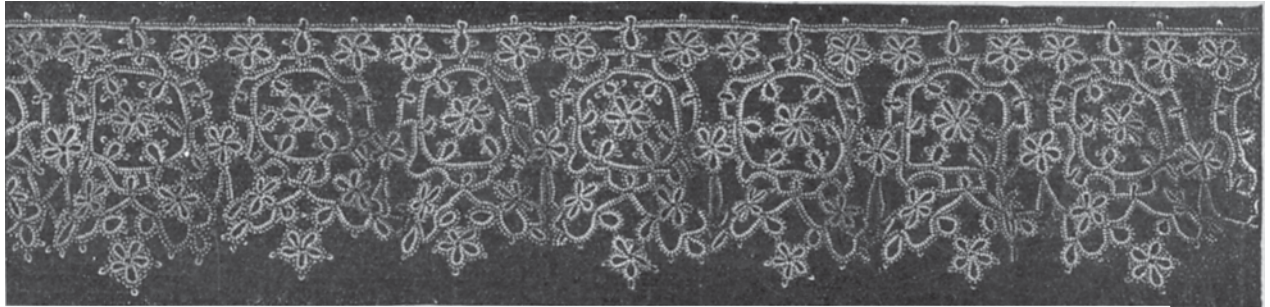
Kuva 47. Leveä pitsi. Kuuden työerän teko selviää työpiirustuslehdellä olevasta selityksestä. 1. erä: yä. 6-6-6-6, jatkuvasti uusiintuen, siten että ympyräin välille jää yhtä suuri väli paikka ja että ensin nyppeä solmitaan edelliseen ympyrään. 2. erä: ki. 1-3-3-1+, ki. 3 ks., yä. 6+6 ks., ki. -3+. Kaikki jatkuvasti uusiintuen. 3. erä: ki. 3-3-3-3, yä. 6+6 ks., ki. 3-3+3, yä. 3+3-3-3, ki. 3+, ja koko erä jatkuvasti uusiintuen, 4. erä: ki. 3-3, yä. 5-5-5-5, ki., 3-3+3-3, yä. 5+5-5-5, ki. 3-3-3, yä. 5-5-5-5, ki. 3-3+3-3, yä. 6+6, ki. 3, yä. 5-5-5-5, ki. 3, yä. 6-6, ki. 3-3+, kaikki uusiintuen. 5. erä: ki. 3-3-3-3+3-3 ks., yä. 4+4+4 ks., ki. -3-3+3-3-3-3+5+, yä. 6+6-6-6, ki. 3+, yä. 6

+6-6-6, yä. 6-6-6-6, ki. 3+, yä. 6+6-6-6, ki. 5+. Kaikki edelleen uusiintuen. 6. erä: ki. 3-3-3-3+3-3-3-3-3+3, ki. 3-3-3+3-3-3-3-3-3+3-3-3+. Kaikki jatkuvasti uusiintuen.

Kuva 48. Leveä kaaripitsi. Tehdään 5 erästä; alku- sekä yhteensolmimiskohdat selviävät työpiirustuslehdessä olevasta mallista. Aloitetaan keskeltä ulospäin mallissa 2 merkitystä kohdasta ja edelleen seuraavasti: ki. 1-4-4 ks., yä. 4+5-3-3-5-4 ks., ki. 4+4, jatkuvasti tarvittavaan pituuteen. 3. erä: ki. 4+, yä. 3-3-3-3, ki. 4+, yä. 3-3-3-3, ki. 4+, yä. 3+3-3-3, ki. 4+, yä. 3+3-3-3, ki. 4+, kaikki kahdesti uusiintuen, sitten: ki. 4+4-+4+4+, ja alusta jatkuvasti uusiintuen. 4. erä: + k. 2+5 ks., yä. 3-3+3-3 ks., ki. 5-5 ks., yä. 3+3+3+3 ks., ki. 5+, 2+5 ks., suuri yä. 4+4-4-4-4-4, pieni yä. 3-3+3-3-3 ks., ki. 5, suuri yä. 4+4-4-4-4-4-4 ks., ki. 5, suuri yä. 4+4-4-4-4-4, pieni yä. 3+3+3-3 ks., ki. 5+. Nyt X alkaen X asti kerran uudestaan, sitten: ki. 5+5+5+5+, ja kaikki jatkuvasti uusiintuen alun viidestä kaksoissolmusta alkaen. 5. erä: ki. 4-4, yä. 4+4-4-4-4, ki. 4+4+. Kaikki kolmasti uusiintuen, sitten: ki. 4+, yä. 6-6, ki. 4+ ja sitten alusta uusiintuen. Lopuksi mallissa 1:llä merkitty erä jatkuvasti kuten seuraa: ki. 5-5-5+.

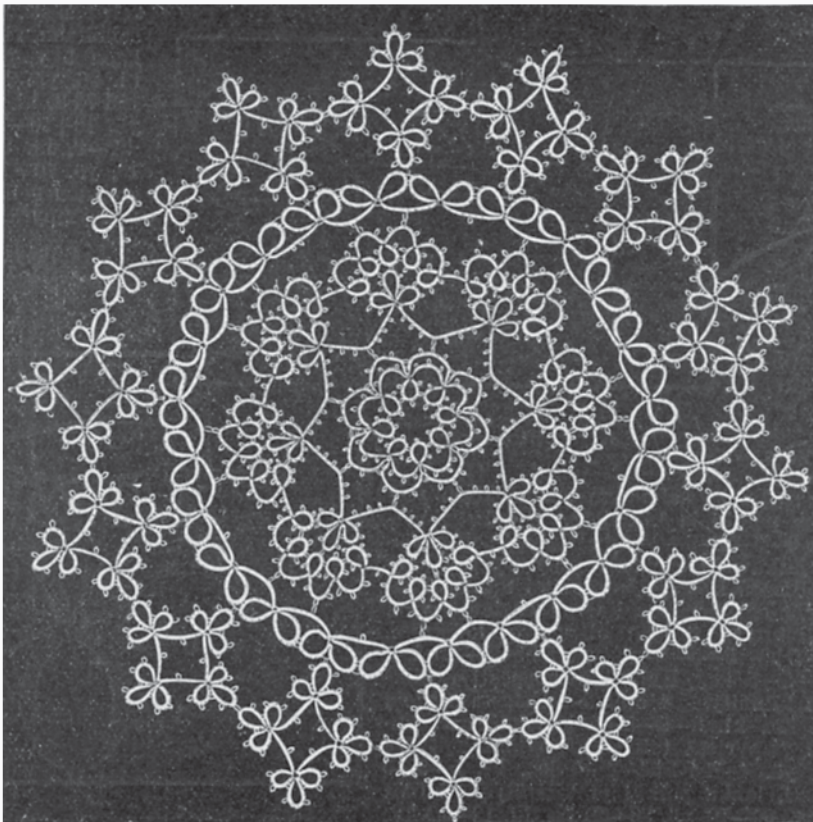

49a. Työmalli pitsiin kuvassa 49.

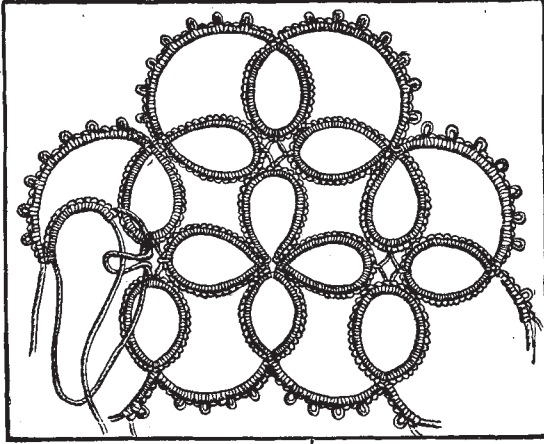
49. Leveä pitsi, malli ohellisella lehdellä.

Kuva 49. Pitsi. Tämä kaunis pitsi tehdään 6:ssä erässä. Ensinnä tehdään tähdet, kts. kuv. 49a, sitten ylempi ja alempi osa. Työpiirustuslehdellä tarkempi selostus. 1 erä: (a) yä. 4—4—4—4 viidesti uusiintuen — ensimmäinen nyppeä solmitaan edellisen kolmanteen ja viimeisen kolmas ensimmäiseen ympyrään. 2 erä (b): yä. 5—5+5—5 ks., ki. 3—5—5—3 ks., kaikki viidesti uusiintuen., 3 erä: (c) ki. 4+5—5 ks., yä. 5+5 ks., ki. —5—5+4+. Kaikki viidesti uusiintuen., 4 erä: (d) 1 pieni tähti samoin kuin 1, mutta neljästi. Jos tekee kunkin osan erikseen, uudistuu ympyrä viidesti, kuten kuvassa 49a, sitäpaitsi kahden vierekkäin olevan ympyrän keskimäiset nyppeä solmitaan edellisen

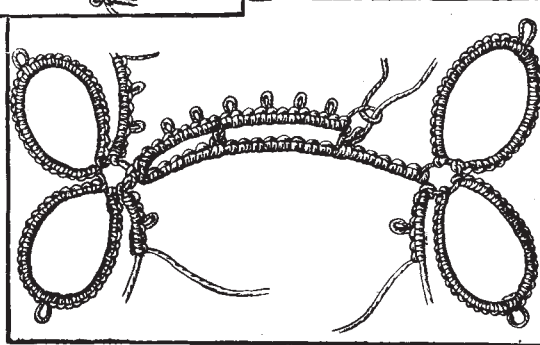
50. Pyöreä liina, tehty kuudessa työerässä, läpimitaten 18 cm. Malli ohellisella lehdellä.

erän vastaaviin. Kaikkiaan tehdään 6 tähteä. 5 erä (ylempi reuna) e: ki. 7 ks., yä. 6—6+6—6 ks., ki. —7+5—5+4+5—5+7. Kaikki jatkuvasti uusiintuen. 6 erä (alempi reuna) f: ki. 5—5, yä. 5—5—5—5 ks., ki. 5—5+5—5, yä. 5+5—5—5, ki. 5—5+5, yä. 5+5+5—5, ki. 5—5+, yä. 5+5—5—5—5, ki. 5+5+5—5+, * yä. 5+5—5—5—5, ki. 5+5+5—5+, * yä. 5+5—5—5—5, ki. 5+5—5—5+, yä. 5+5—5—5—5, ki. 5+5+5, ensimmäisestä ympyrästä jatkuvasti edelleen, paitsi että aina ensimmäisen ympyrän ensimmäinen nyppeä solmitaan viimeisen keskinyppeä solmitaan. Pieniin *lla merkittyihin ympyräin solmitaan pieni tähti kuten 4:ssä erässä.

52a. Työmalli kaulukseen, kuv. 52, ulkoreunan teko.

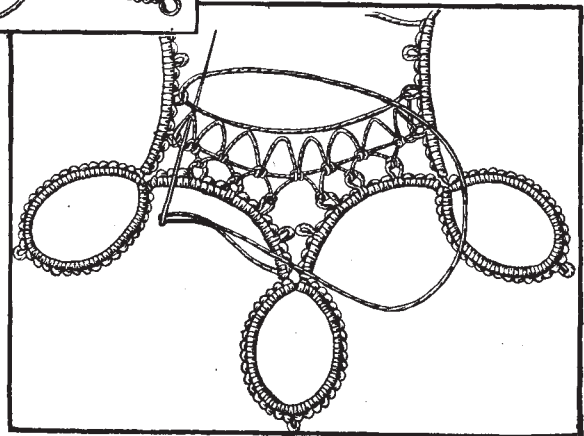
Kuva 50. Pyöreä pikkuliina, läpimitaten 18 cm, tehdään kuudessa erässä keskeltä lähtien. 1 erä: alkaen mallin a- kohdasta: yä 4-4-4-4-4-4 ks., ki. 5-5-5-5-5-5 ks. Kaikki uusiintuen 7 kertaa, paitsi että aina kunkin ympyrän toinen nyppylä solmitaan edellisen ympyrän neljänteen nyppylään ja että viimeisen neljäs nyppylä solmitaan ensimmäisen ympyrän toiseen. Lanka poikki ja kiinnitys. 2 erä: solmittaminen b- kohtaan, ki. 6-6-6-6-6-6+. Kaikki seitsemästi uusiintuen, mutta jatkuvasti ensimmäisen nyppylän kohdalla solmittaminen edelliseen kaareen, sitäpaitsi 8:n kaaren viimeinen nyppylä ensimmäisen kaaren ensimmäiseen. Lanka poikki ja kiinnitys. 3 erä: alkaen c- kohdasta. yä. 10-5-5-5-5, yä. 5+5-5-5-5-5, yä. 5+5-5-10 ks., ki. 5-5-5-5-5-5-5-5-5-5 ks. Kaikki seitsemästi uusiintuen, lanka poikki ja kiinnitys. 4 erä: d- kohdasta alkaen, yä. 4-4-4-4-4-4-4-4 ks., ki. 5-5-5-5-5-5 ks., kolmasti uusiintuen, seuraavissa ympyrissä toinen nyppylä solmittava edellisen neljänteen, yä. 4-4+4+4-4-4-4 ks., ki. 5-5-5-5-5-5 ks., kaikki seitsemästi, lanka poikki ja kiinnitys. 5 erä: e- kohdasta alkaen: yä. 20-20, yä. 20-20 ks., ki. 12-12 ks., yä. 20+20, yä. 20-20 ks., ki. 12+12 ks., viimeisen ympyrän nyppylän asemesta solmitaan toisen ympyrän nyppylään.

52b. Työmalli kaulukseen, kuv. 52, yhdistyskaarien teko.

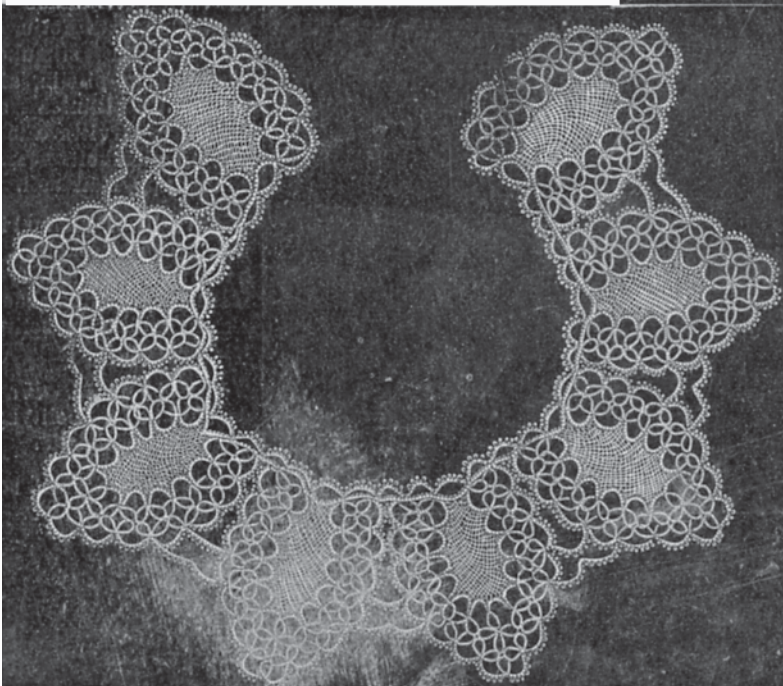
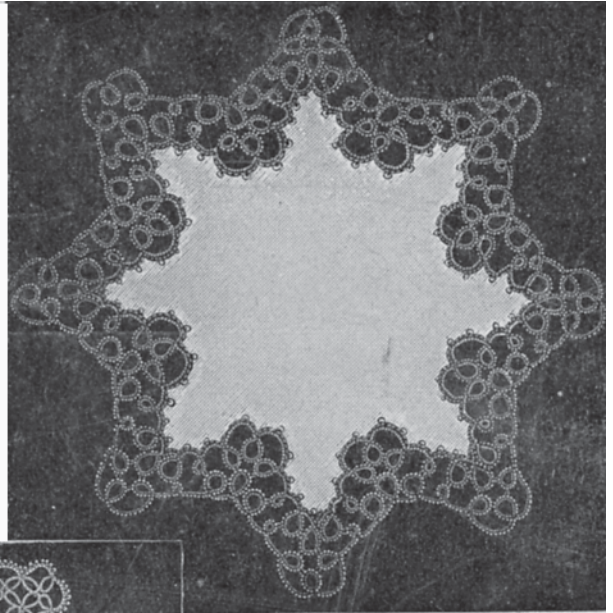
lään. Kaikki jatkuvasti uusiintuen, lanka poikki ja kiinnitys. 6 erä (tähdet): f- kohdasta alkaen: yä. 10-5-5-5-5, yä. 5+5-5-5-5-5, yä. 5+5-5-10 ks., ki. 10-10, kaikki kolmasti uusiintuen, lanka poikki ja kiinnitys. Täten tehdään 14 tähteä ja yhdistetään ne siten että keskiympyrän kolmas nyppylä jatkuvasti solmitaan edellisen vastaavaan nyppylään (kts. kuvaa), sitä paitsi yhdistetään viimeinen tähti ensimmäiseen. Tähtiympyrä yhdistetään edelliseen, siten että sisäreunan kolmilehden keskiympyrä solmitaan 5:ssä erässä tehtyyn ympyrään, kuten kuvasta näkyy.

Kuva 51. 8- kulmainen liina. Pitsi tehdään kahdessa työerässä työpiirustuslehdellä olevan mallin mukaan. Aloitetaan sisäreunasta, joka myöhemmin yhdistetään kankaaseen. 1 erä: alkaen a- kohdasta yä 6-6-6-6-6-6, ki. 4, yä. 12+8-10, ki. 4-4, yä. 10-5, ki. 4-4, yä. 8-6-10, ki. 6-8-6, yä. 12+6-12, ki. 6-8-6, yä. 10+6-8, ki. 4-4, yä. 5-10, ki. 4-4, yä. 10-8-12, ki. 4. Sama uudistuu seitsemästi, ensimmäinen ympyrä solmitaan viimeiseen. 2 erä: alkaen b ympyrästä: yä 8+7-10, ki. 26, yä. 12+6-12, ki. 26, yä. 10+7+8, ki. 10, yä. 4+10, ki. 10, yä. 10+10-12, ki. 8, yä. 6+7+8+7-6, ki. 8, yä. 12+10-10, ki. 10, yä. 10+4, ki. 10, tämäkin uusiintuen seitsemästi ja ensimmäinen ympyrä yhdistettävä viimeiseen.

52c. Työmalli kaulukseen, kuv. 52, täytecompelun tekoa.

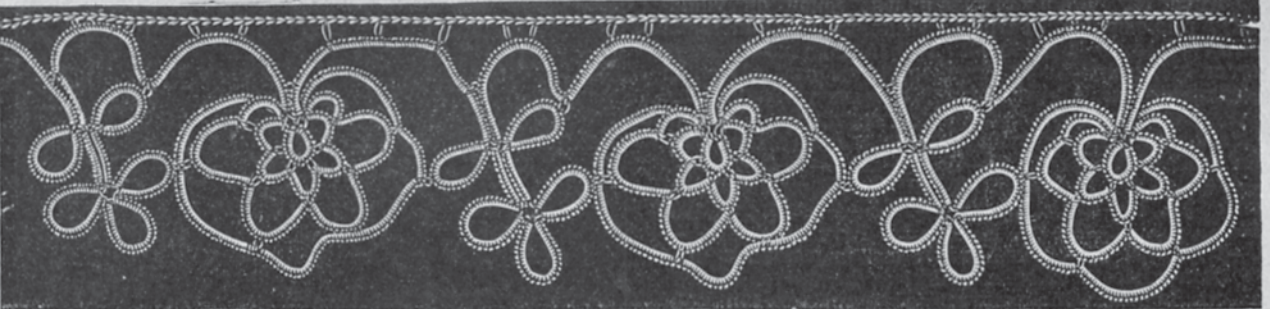
Kuva 52. Käpyilykaulus, johon on yhdistetty pitsiompelua. Tarpeet: valkoista virkkuulankaa N:o 30, N:o 50 ja 2 käpyä. Työ tehdään useammassa työpöydässä, kulmissa yhdistyskaaret, eri osat täytetään pitsiompelulla. Aluksi kierretään toiseen käpyyn 30:n numeroinen lanka, toiseen 50:n; ympyrät tehdään ohuesta, kaaret paksummasta langasta. 1 erä: alkaen mallin a- kohdasta * yä. 18—18 ks., ki. 4—3—3—3—3—3—4 ks., yä. 18+18 ks., *, kaikki neljästi uudistuen, sitten yä. 18—18 ks., ki. 4—3—3—3—4 ks., ki. 18, yä. 18+18, yä. 18—18, yä. 18—18, ki. 18+, ki. 4—3—3—3—4 ks., yä. 18—18 ks., ja nyt erä uudestaan * :sta * :teen viidesti. Lanka poikki ja kiinnitys. 2 erä: alkaen b- kohdasta: ympyrät ja kaaret tehdään kuin ensimmäisessä erässä, kuitenkin niin että kukin ympyrä solmitaan vastaavaan nyppylään edellisessä. Kärjessä tehdään kaarien väliin vain yksi ympyrä. Lopussa lanka poikki ja kiinnitys. Samoin tehdään seitsemän muuta sakaraa kuitenkin niin että molemmissa ensimmäisissä ympyrissä keskinyppylä solmitaan vastaavaan edellisessä sakarassa. Sitäpaitsi tehdään toisessa erässä kolmannen ympyrän jälkeen yhdistyskaari ki. 6—10—6+ ks., ki. 4—3—3—3—3—3—3—3—4 ja

51. 8- kulmainen käpyilyliina, läpimitäten 26 cm, Malli ohellisella lehdellä.

52. Kaulus, käpyilytyötä ja täyteompelua, malli ohellisella lehdellä.

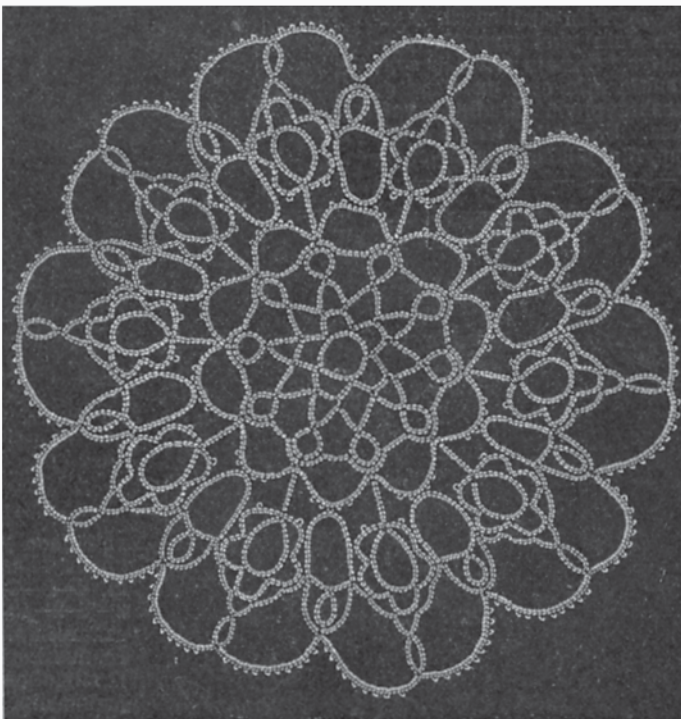
neljännen ympyrän jälkeen seuraavat yhdistyskaaret ki. 10—18—10+ ks., ki. 4—3—3—3—3—3—3—3—3—3—3—3—4 yhdistäen kaaret vastaaviin sakaroihin. Sitten virkataan kaulareunus ketjusilmukoita, jotka kiinteillä silmukoilla kiinnitetään ympyröihin ja kaariin. Ketjusilmukat ommellaan tihein kielekepistoin ja näihin tehdään kaarikerros kuten seuraa: 5 erä, alkaen c- kohdasta, ki. 4—3—3—3—3—3—4+. Kaaret solmitaan säännöllisen välimatkan päähän toisistaan. 50:n numeroisella virkkuulangalla tehtäviä pitsiompelupintoja varten kiinnitetään sakarat mustalle paperille. Pitsiompelu selviää kuvasta 52c.

53. Virkkuulla yhdistettyä käpyilypitsiä, lev. $3\frac{1}{2}$ cm. Malli ohellisella lehdellä.

Kuva 53. Virkkuulla yhdistettyä käpyilypitsiä. Tarpeet: valkoista virkkulankaa N:o 70, 2 käpyä ja virkkuuneula. Pitsin muodostavat ympyrät ja kaaret, jotka tehdään yhdessä erässä, ja virkattu ketju, jonka avulla pitsi kiinnitetään kankaaseen. Työpiirustuslehden mallin mukaan a- kohdasta alkaen: ki. 10—10—10—10—10 ks., yä. 14—14 ks., ki. 8 ks., yä. 23, yä. 14—14+, ki. 8, yä. 14—14+, ki. 10+10—10—10+10—10—10, yä. 3—2—2—2—3—, ki. 4—4+5—5+5—5+5—5+4—1+, ki. 8+10—10+10—10+10—10

55. Pieniukkainen pitsi, lev. $\frac{1}{2}$ cm. Selitys ohellisella lehdellä.

4. Suurikaarinen pyöreä liina, äärimatant 13 cm. Malli ohellisella lehdellä.

+10—10+8+, ki. 24+20+20+10+10+24+. Sitten alusta jatkuvasti. Pitsin kankaaseen kiinnittämistä varten virkataan samasta langasta ketju, joka kiintein silmukoin kiinnitetään pitsiin, aina nypylään kiinteä silmukka ja tarvittava määrä ketjusilmukoita seuraavaan nypylään asti.

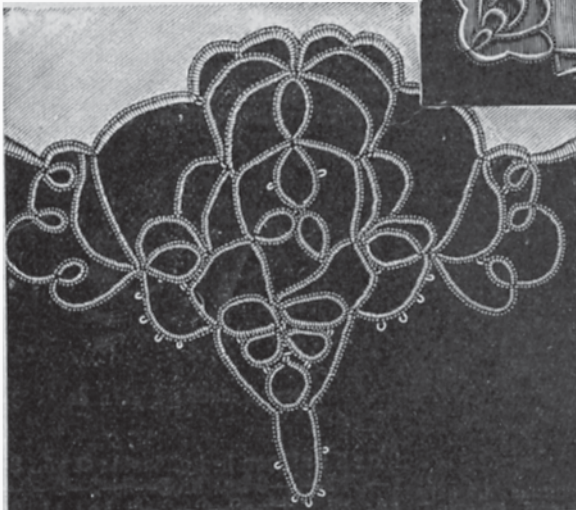
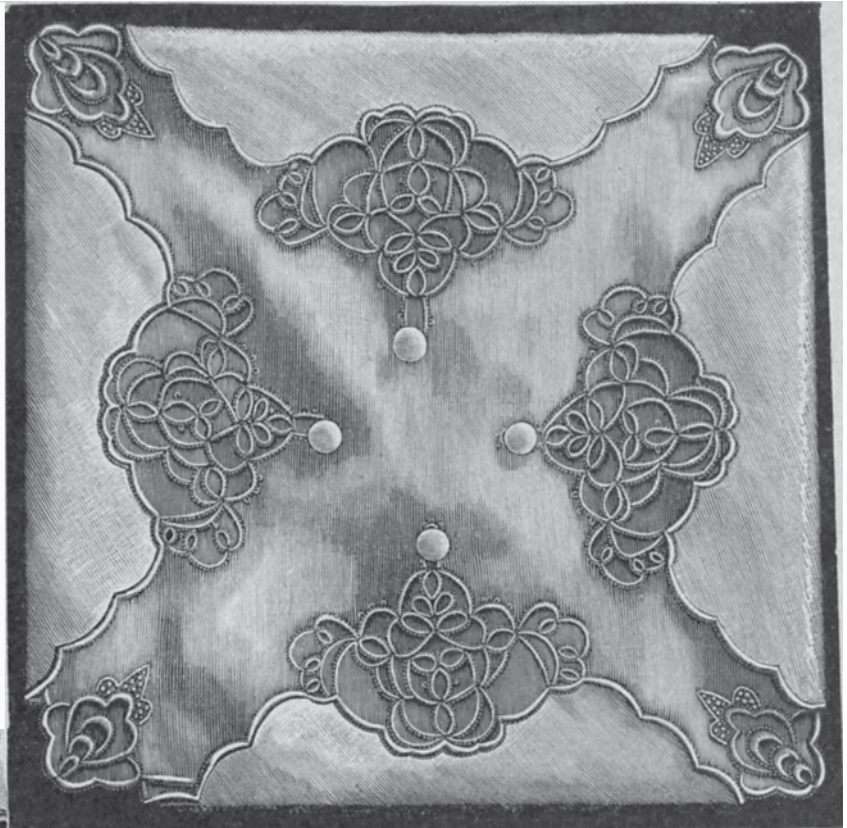
Kuva 54. Pikkuliiina, joka keskeltä alkaen tehdään 8:ssa työrässä työpiirustuslehdellä olevan mallin ja selitysten mukaan.

Kuv. 55 ja 56. Kahdot pitsit. Selitykset työpiirustuslehdellä.

56. Yksinkertainen pitsi, pelkkiä kaaria, lev. $1\frac{1}{2}$ cm. Selitys ohellisella lehdellä.

Kuva 57. Nenäliinasäiliö käpyilykulmineen. Tarpeet: 30×30 cm valkoista pellavakangasta ja käpyilyyn valkoista virkkuulankaa N:o 50. Kulmaompeluksiin on valkoinen, pohjakankaaseen sopiva helmilanka parasta. Ympyrät ja kaaret tehdään 50:n numeroisesta virkkuulangasta uscammassa työerässä. 1 erä, alkaen mallin a- kohdasta: yä. 10—4—19, ki. 15, yä. 15—15, ki. 15—15, yä. 20—15, yä. 10—10+10—10, ki. 15—15, yä. 15+15, ki. 15, yä. 19—4—10. Lanka poikki ja alku- ja päätelangat solmitaan yhteen. 2 erä: alkaen b- kohdasta tehdään ensin pienet lehdet: yä. 8+7—10, yä. 3+10—6—10—3, yä. 10+7—8, lanka poikki ja kiinnitys. 3 erä: alkaen c- kohdasta: ki. 10—9—10+24+9—9—1—1—9—9+24+10—9—10, lanka poikki. 4 erä: alkaen d- kohdasta: ki. 5—5—5—5—5, yä. 19+10+19, ki. 9—9+20+30+14—14—14+20, lanka poikki. 5 erä: e- kohdasta alkaen: ki. 29—10—10—10—10+33, yä. 10+10, ki. 30, yä. 10+10, ki. 9, yä. 10+10, ki. 10+30, lanka poikki. 6 erä: f- kohdasta alkaen samaten kuin 4:s erä. 7 erä: — g- kohdasta alkaen samaten kuin 5:s erä

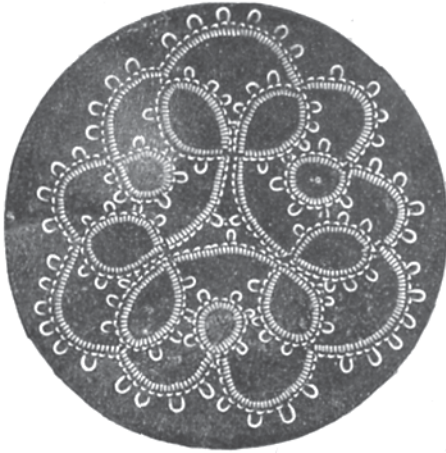
57. Nenäliinasäiliö, kulmat käpyilytyötä, 18×18 cm. Malli ohellisella lehdellä.

57a. Osa nenäliinasäiliötä luonnollisessa koossa, kuv. 57.

paitsi että viimeisen 30— solmuisen kaaren jälkeen tehdään vielä kaari: 20+20+20+20+. Kun neljä tällaista käpyilykuviota on valmista, kiinnitetään ne kankaaseen kielekepitoin kuvan mukaan. Kulmamallin ääriiviivat pujotellaan ensin etupistoin ja sitten, kuten kuvassa näkyy, kielekepitoin, pienet kolmiot kulmissa täytetään solmupistoin.

57a.

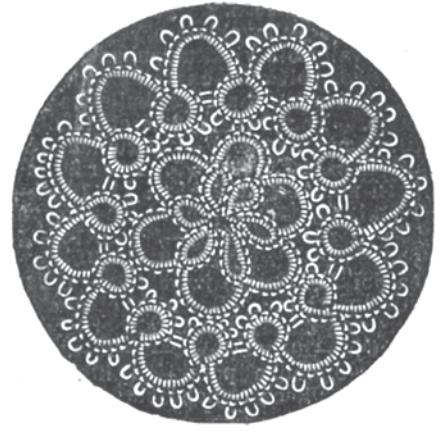
TÄHTIÄ.

59. Kolmiosainen tähti, tehty kahdessa erässä, läpimitaten 5 cm. Malli ohellisella lehdellä.

58. Seitsenosainen tähti, yhdessä erässä tehty, läpimitaten 4 cm.

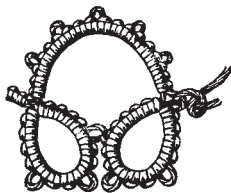

60. Pyöreä, 12-osainen tähti, 5½ cm läpimitaten. Malli ohellisella lehdellä.

Kuten tämän sivun kuvista selviää, soveltuu käpyily erinomaisesti tähtimuotoihin.

Kuva 58. Seitsenosainen tähti. Tähti tehdään jatkuvasti vuorotellen ympyrä ja kaari alkaen ympyrästä: 4-4-4-4 ks., ki. 3-3-3-3-3-3 ks., uudistuen kuudesti, toisessa ja seuraavissa ympyröissä on ensimmäinen nyppylä kiinnitettävä edellisen viimeiseen ja sitäpaitsi viimeinen ympyrä ensimmäiseen. Lopuksi solmitaan alku- ja päätelangat yhteen ja kiinnitetään.

Kuva 59. Kolmiosainen tähti, läpimitta 5 cm, tehdään 60:n numeroisesta virkkuulangasta kahdessa erässä, alkaen keskeltä, mallin a-koh-

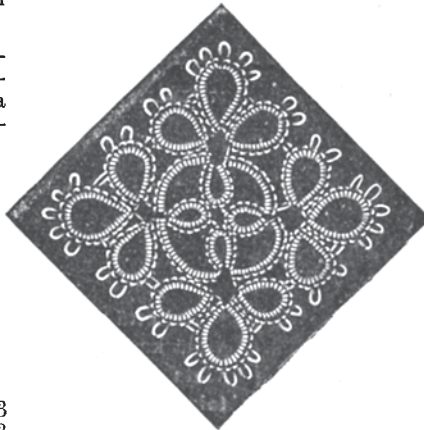

58a. Työmalli tähteen 58.

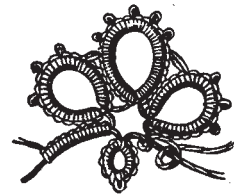
dasta: yä. 3-3-3-3-3-3-3-3-3-3-3, yä. 3+3-3-3-3-3-3-3-3-3-3 ks., ki. 6-6 ks., kaikki kahdesti uusiintuen, lanka poikki ja alku- ja pää-

telangat yhteen kiinnitettävät. 2 erä (b): yä. 3-3+3-3-3+3-3 ks., ki. 3-3-3-3-3+, ki. 3-3-3-3-3-3-3+, ki. 3-3-3-3-3-3, uusiintuen kahdesti, lanka poikki ja kiinnitys.

Kuva 60: Pyöreä tähti (12-osainen). Tähti tehdään kahdessa erässä työpiirustuslehdellä olevan mallin mukaan, ensi erässä tehdään 6-osainen keskus, toisessa reuna. 1 erä: alkaen a-kohdasta: yä. 6-6-6-6 ks., ki. 6-6 ks., kaikki uusiintuu viidesti, paitsi että ensimmäinen nyppylä edellisen ympyrän viimeiseen, viimeinen ympyrä yhdistetään ensimmäiseen,

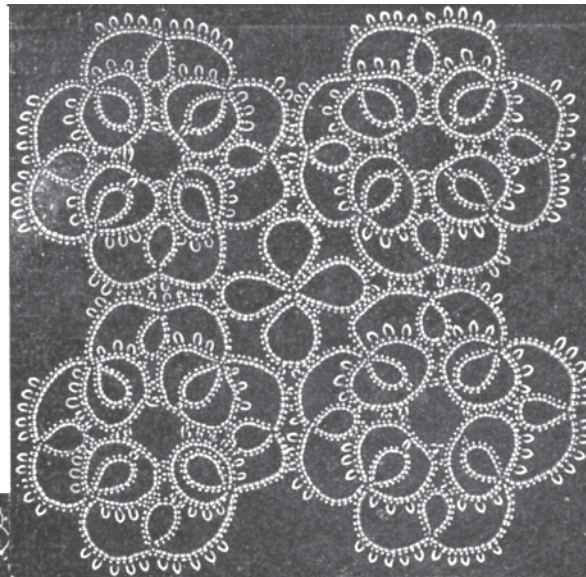
61. Neliosainen tähti, suuruus 4,5 cm läpimitaten. Malli ohellisella lehdellä.

61a. Työmalli tähteen 61.

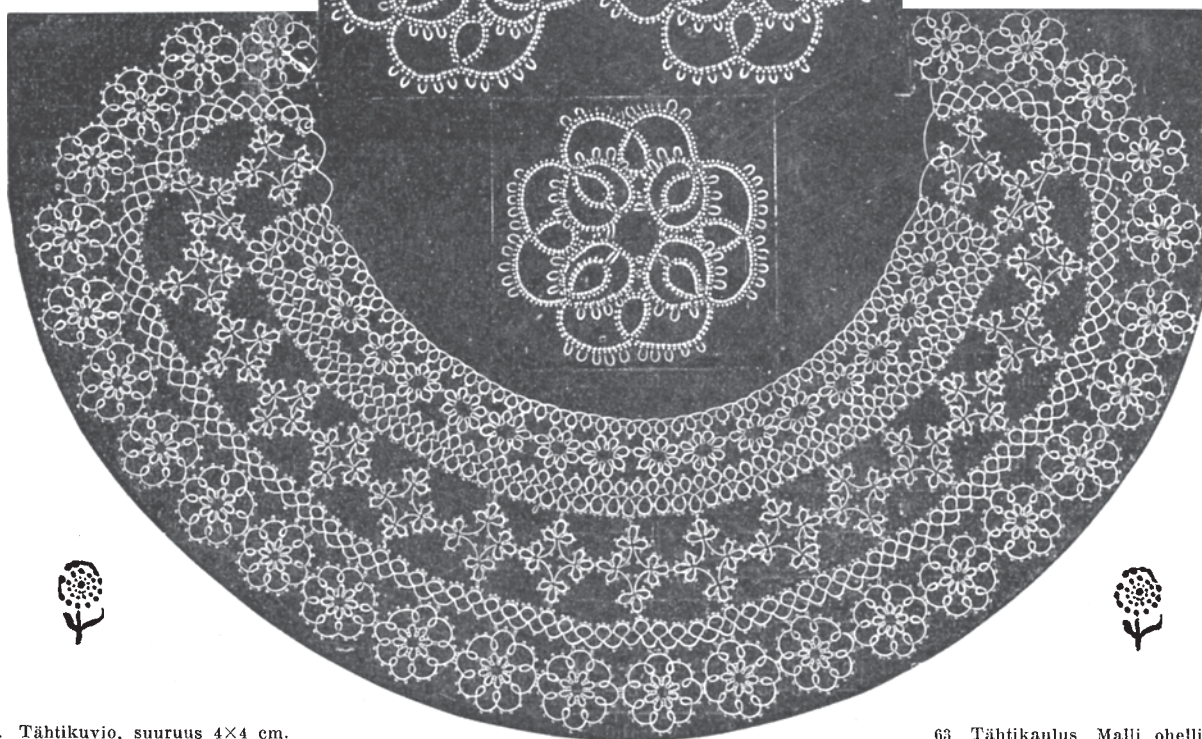
2 erä; alkaen b-kohdasta: * yä., 3-2-2+2-2-3 ks., ki. 3-2-2-2-2-3 ks., yä. 3+2-2-2-2-3 ks., ki. 3-2-2-2-2-3 * — alkaen uusiintuen.

Kuva 62. Tähtiyhdistelmä. Aineet: virkkulankaa N:o 60. 4 suurempaa tähteä ja 1 pieni muodostaa yhdistelmän. Seuraa tässä suuren ja pienen selitys; työpiirustuslehdellä olevasta mallista selviää miten tähdet yhdistetään toisiinsa, ensin tehdään suuri tähti seuraavasti: a- kohdasta alkaen: yä. 10—10 ks., ki. 3—3—3—3—3—3—3+3—3—3—3—3—3+, kävyn vaihto, ki. 10—3—3—3—3—3 ks., yä. 9+4—9 ks., ki. 3—3—3—3—10 ks., alusta kolmasti uusiintuen, siten kuitenkin että alkuympyrää

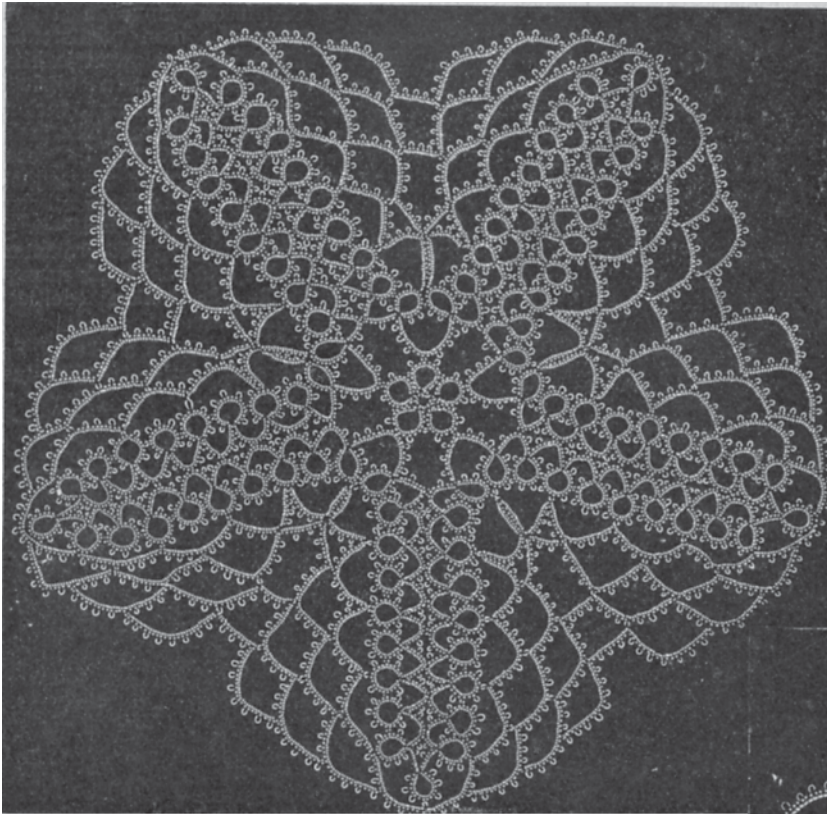
seuraava kaari yhdistetään edelliseen ympyrään ja kaareen. Lopuksi yhdistetään alku- ja päätelangat ja kiinnitetään. Samoin tehdään kolme muuta tähteä, tarkattakoon toisiinsa yhdistämistä. Pienessä keskitähdessä on 4 ympyrää, seuraavasti tehdyt: b- kohdasta alkaen: yä. 4—12+4+4+4+12—4. — Muut 3 ympyrää samaten, paitsi että ensimmäinen nypylä yhdistetään edellisen viimeiseen.

Kuva 63. Kaulus. Selitys ja malli työpiirustuslehdellä.

62. Tähtikuvio, suuruus 4x4 cm. Malli ohellisella lehdellä.

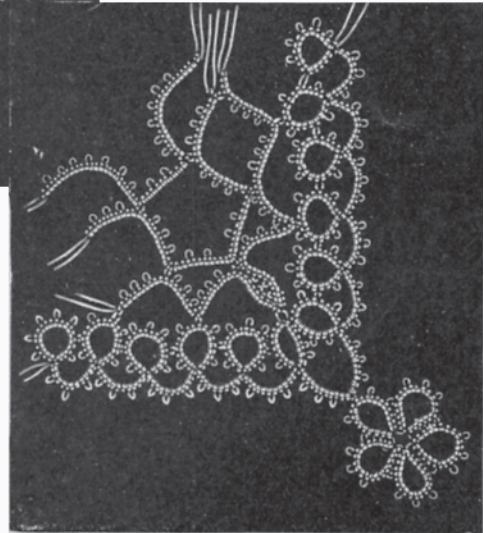
63. Tähtikaulus, Malli ohellisella lehdellä.

64. 5-osainen liina, 17 cm läpimitaten, malli ohellisella lehdellä.

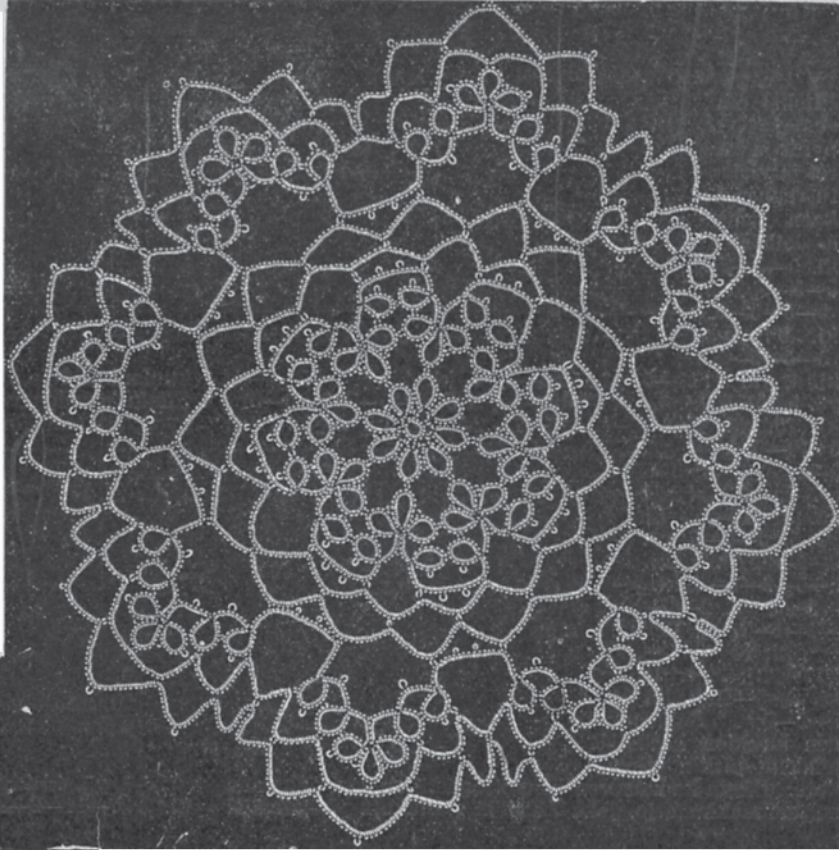
Kuva 64. 5- osainen liina. Tarpeet: valkoista helmilankaa N:o 12 ja kaksi käpyä. Ympyristä ja kaarista muodostettu liina tehdään useammassa erässä, alkaen säteestä. Mallissa on merkitty eri erien alkukohdat. Ensimmäisen säteen alku a- kohdasta: yä. 3-3-3-3-3-3-3-3, ki. 3-3-3-3, * yä. 3-3+3-3-3-3-3-3, ki. 3-3-3-3, * — alkaen kuudesti uusiintuen, yä. 3-3+3-3-3-3-3-3, ki. 3-3, yä. 3-3-3-3-3-3-3-3, ki. 3-3, yä. 3-3-3-3-3-3-3-3, X ki. 3-3+3-3, yä. 3-3+3-3-3-3-3-3, X — alkaen seitsemästi, ki. 3-3-3-3-3-3-3-3. Kaikki alusta neljästi. Sitten tehdään säteitä yhdistävät kaarikohdat, alkaen b- kohdasta. 1 kaarierä: ki. 3-3-3-3-3-3+. * ki., 3-3-3-3-3-3-3-3+ * — alkaen kolmasti: ki. 3-3-3-3+3-3-3-3+, * ki. 3-3-3-3-3-3-3-3, * — alkaen kahdesti, ki. 3-3-3-3-3-3+, kaikki neljästi uusiintuen, lanka poikki

ja kiinnitys. 2 kaarierä: alkaen c- kohdasta, lanka ensimmäisen kaaren kolmanteen nyppylään, sitten: ki. 3-3-3-3-3-3-3-3-3+, tämä kahdesti uusiintuen, ki. 3-3-3+3-3-3+, ki. 3-3-3-3-3-3-3-3+, kahdesti uusiintuen, lanka poikki ja kiinnitys. 3 kaarierä: alkaen d- kohdasta, lanka ensimmäisen kaaren neljänteen nyppylään, sitten: ki. 3-3-3-3-3-3-3-3+, ki. 3-3-3-3-3-3-3-3+, ki. 3-3-3+, ki. 3-3-3-3-3-3-3-3+, ki. 3-3-3-3-3-3-3-3+, lanka poikki ja kiinnitys. 4 kaarierä: alkaen e- kohdasta: lanka ensimmäisen kaaren neljänteen nyppylään: ki. 3-3-3-3-3-3-3-3+, ki. 3-3-3-3+, ki. 3-3-3-3-3-3-3-3-3-3+, lanka poikki ja kiinnitys. b:stä alkaen e:hän neljästi uusiintuen toisten säteitten väliin. Keskus alkaa f- kohdasta, yä. 3-3-3-3+3-3-3-3, yä. 3-3+3-3+3-3-3-3, yä. 3-3-3, yä. 3-3+3-3+3-3-3-3, lanka poikki ja kiinnitys.

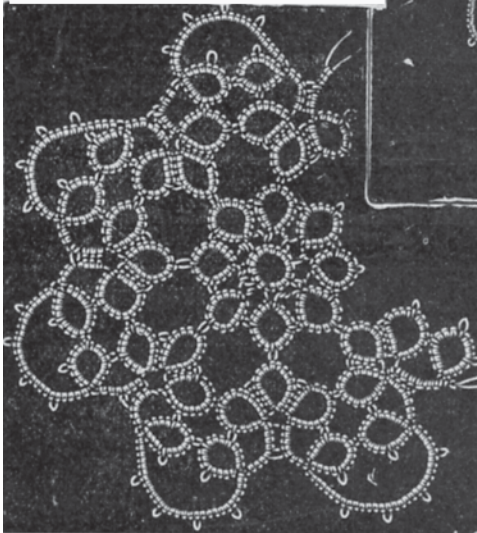

64a. Työmalli ylläolevaan kuv. 64.

Kuva 65. Pyöreä liina. Ympyristä ja kaarista muodosteltu liina tehdään useammassa työssä, alkaen keskustasta. Työpiirustuslehdellä olevassa mallissa on osoitettu eri työerien alkukohdat. Keskus alkaen a- kohdasta: yä. 2—2—2—2—2—2—2—2 ks., yä. 5—5—5—5. Lanka kiinnitetään keskiympyrän ensimmäiseen nyppylään, ennenkuin aloitetaan seuraava yä. 5+5—5—5+, tämä viisi X kertaa uudistuen, yä. 5+5—5+5, lanka poikki ja kiinnitys. 2 erä; alkaen b- kohdasta: yä. 5—5—5—5 ks., ki. 3—3 ks., yä. 5+5—5—5, yä. 5+5+5—5, yä. 5+5—5—5 ks., ki. 3+3 ks., yä. 5+5—5—5 ks., ki. 5—5—5—5—5 ks. Kaikki seitsemästi uudistuen, kuitenkin niin että ensimmäisen ja toisen ympyrän keskinyppylä yhdistetään vastaavan ympyrän keskinyppylään ja että kahden viimeisen ympyrän keskinyppylät solmitaan molempiin ensimmäisiin, — lanka poikki ja kiinnitys. 3 erä, alkaen c-

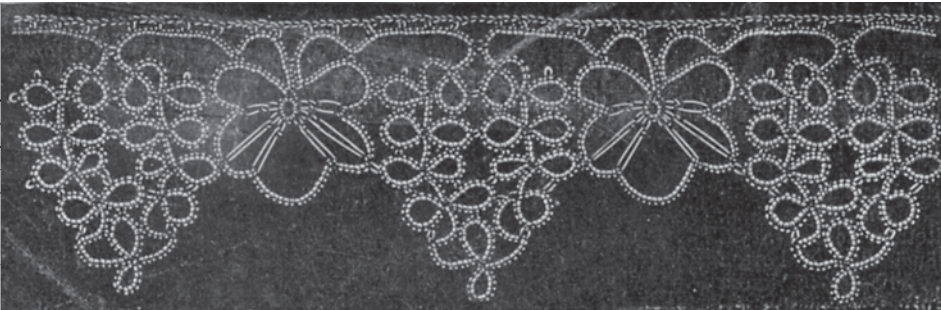
65. Pyöreä liina, 17 cm läpimitaten, malli ohellisella lehdellä.

65a. Työmalli ylläolevaan kuv. 65.

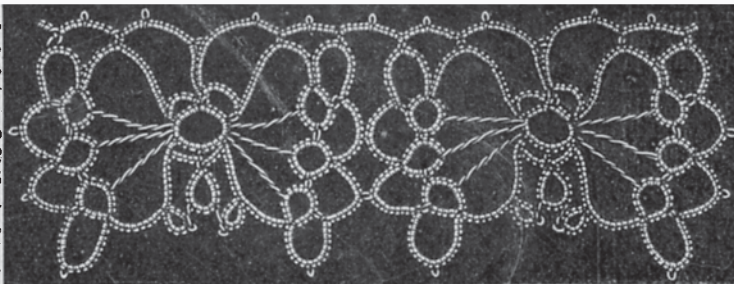
kohdasta: lanka solmitaan suuren kaaren viimeiseen nyppylään. yä. 10—10, ki. +10—10, tämä seitsemästi uusiintuen, lanka poikki ja kiinnitys. 4 erä, d- kohdasta alkaen, jonka kaaren nyppylään lanka solmitaan: ki. 12—12+ uusiintuen 15 kertaa. lanka poikki ja kiinnitys. 5 erä, alkaen e- kohdasta: yä. 5—5—5—5 ks., ki. 5—5 ks., yä. 5+5—5—5 ks., ki. 5—5 ks., yä. 5+5—5—5, yä. 5+5—5—5, yä. 5+5—5—5 ks., ki. 5+5 ks., yä. 5+5—5—5 ks., ki. 5—5 ks., yä. 5+5—5—5 ks., ki. 6+6—6—6+6 ks. Kaikki seitsemästi uusiintuen. 6 erä, alkaen f- kohdasta, lanka ympyrän ensimmäiseen nyppylään, ki. 10—10, ki. +10—10+10—10+10—10, ki. +8—8, kaikki seitsemästi uusiintuen, lanka poikki ja kiinnitys. 7 erä, alkaen g- kohdasta, lanka kaaren nyppylään, ki. 14, ki. +10—10, ki. +15—15, ki. +10—10, ki. 14, kaikki seitsemästi uusiintuen.

Kuva 66.
Pitsi,
k u k k i a
ja lehtiä.
Pitsin muo-
dostavat ympy-
pyrät ja kaa-
ret ja virkat-
tu reuna. Al-
kaen mallin
a- kohdasta:
ki. 5-5-5-
5-5-5, yä.
5-5-5-5,
ki. 9+, yä.
5-5-5-5,

66. Pitsi, kukkia ja lehtiä, yhdessä erässä tehty, lev. 4 cm. Malli ohellisella lehdellä.

ki. 4, yä. 5+10-5, yä. 5+5-5-5, ki. 4, yä. 5+5-5-5,
yä. 5+5-5, ki. 4, yä. 5+10-5, yä. 5+5-5-5, ki. 5-5+,
ki. 10, yä. 4+5+5-4, yä. 15, ki. 10, ki. 5+5+, yä.
5+10-5, ki. 4, yä. 5+
5-5, yä. 5+5-5-5,
ki. 4, yä. 5+5+5-5,
yä. 5+10-5, ki. 4,
yä. 5+5-5-5, yä. 5-
5-5-5, ki. 9, ki. 5+
5-5-5-5-5, ki. 5-5-
-5-5, yä. 2-1-1-2
-1-1-2, ki. 10+9+6
|+, ki. 10+|+6+, ki.
20|+, ki. 6+|+10|+,
ki. 6-9-10+, ki. 5+
5-5-5+. Solmiami-
nen kukkien keskellä
tehdään pitkin silmu-
koin. Pitsin kankaaseen kiinnittämistä varten virkataan
ketjusilmukkaketju, joka kiintein silmukoin yhdistetään

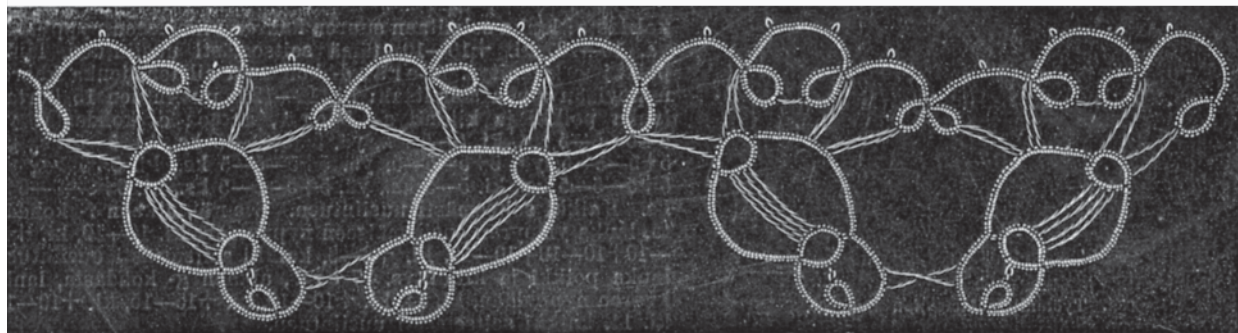

67

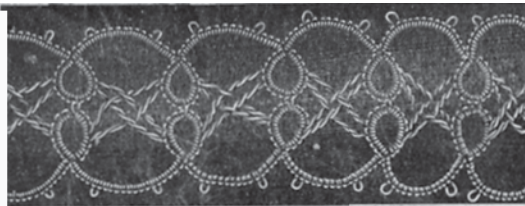
67. Pitsi, pitkiä silmukoita, yhdessä erässä tehty, lev. 3½ cm. Malli ohellisella lehdellä.

kuulankaa N:o 70, 2 käpyä ja teräksinen virkkuuneula.
Pitsin muodostavat ympyrät ja kaaret. Keskiympyrän
nappylät tehdään 2 cm:n pituisiksi ja kierretään ennen
solmiamista. Alkaen
mallin a- kohdasta:
ki. 4-4-4-4-4-10
-9, yä. 4-1|1|1|1-
4-4-1|1|1|1-4, ki.
+6-2, ki. 2+14+7-3,
yä. 4+4-4-4, ki. 3+
7+10+7-7, yä. 4+4+
4-4, ki. 7-7-10-10,
yä. 4+4+4+4, ki. 10,
yä. 4+4+4+4, ki. 10,
yä. 5-5, ki. 10+5+,
yä. 7+5-7, ki. 5+10,
yä. 5+5, ki. 10, yä.
4+4-4-4, ki. 10-10
+7-7, yä. 4+4+4+4, ki. 7-7-10-7-3, yä. 4+4+4+4,
ki. 3+7-14-2-2+6+9+10-4+4-4+.

68. Pitsi, pitkiä silmukoita yhdessä erässä tehty, lev. 4 cm. Malli ja selitys ohellisella lehdellä.

Kuva 69. Välipitsi, tehdään kahdessa erässä, toisessa yhdistetään jälkimmäinen edelliseen. Malli työpiirustuslehdellä. Pitkät nyppylät, jotka ennen solmiamista kierretään viidesti, yhdistävät toisiinsa pitsin molemmat osat. 1 erä, a- kohdasta alkaen; yä. 11-5 | (nyppylä) 1 | 5 ks., ki. 6-10-6 ks., * yä. 5 | 1 | 5-5 | 1 | 5 ks., ki. 6-10-6 ks., uusiintuen *-alkaen jatkuvasti. 2 erä, alkaen b- kohdasta: yä. 11+5+1+5 ks., * ki. 6-10-6 ks., yä. 5+1+5+5+1+5 ks. * - alkaen jatkuvasti uusiintuen.

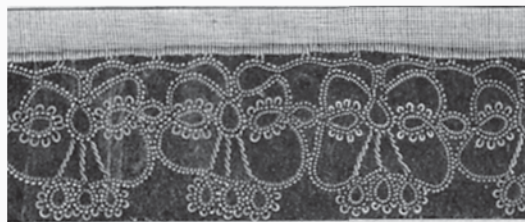

69. Välipitsi, pitkiä, kierrettyjä silmukoita, lev. 2½ cm. Malli ohellisella lehdellä.

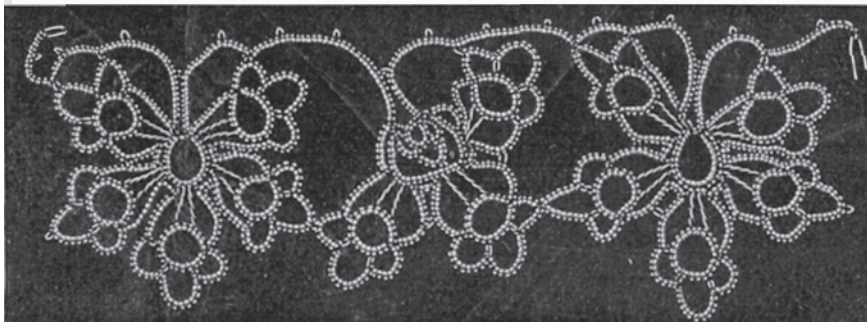
70. Välipitsi, pitkiä, kierrettyjä silmukoita, lev. 3½ cm. Malli ohellisella lehdellä.

Kuva 70. Välipitsi, tehdään kahdessa erässä. Ensi erän pitkät nyppylät, jotka ennen solmiamista kierretään viidesti ja viedään keskeltä ristiin, yhdistävät eri osat toisiinsa. 1 erä: alkaen mallin a- kohdasta: yä. 4-4-4-4 ks., ki. 4 | (pitkä nyppylä) 1 | 1 | 4 | 1 | 1 | 4 ks., yä. 4-4+4-4 ks. kaikki alusta jatkuvasti uusiintuen. 2 erä, alkaen b- kohdasta samoin kuin ensimmäinen paitsi että pitkien nyppylöiden asemesta solmitaan edellisen erän vastaaviin. erän vastaaviin.

71. Pitsi, pitkiä, kierrettyjä silmukoita, lev. 2½ cm. Malli ohellisella lehdellä.

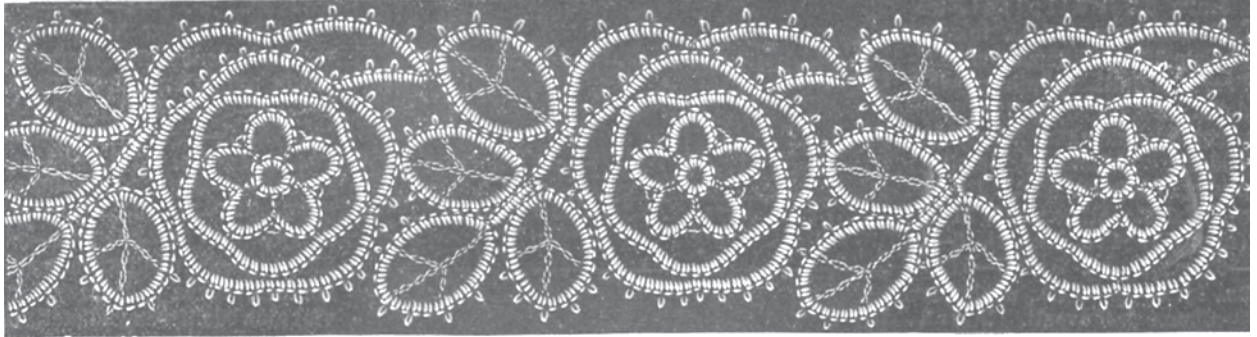
Kuva 71. Pitsi: Ympyristä ja kaarista muodostettu pitsi tehdään yhdessä erässä työpiirustuslehdellä olevan mallin mukaan. Alkaen a- kohdasta: ki. 5-10-5 ks., yä. 1-4-2 | (pitkä nyppylä) 1 | 1 | 2-5 ks., ki. 10

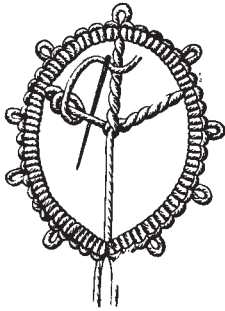
72. Pitsiä, kukkia, lentia ja pitkiä, kierrettyjä silmukoita, lev. 3½ cm. Malli ohellisella lehdellä.

+10 ks., yä. 2-2-2-2-2+2-2-2-2-2 ks., ki. 10-10+, ennen solmiamista kierretään pitkät nyppylät viidesti, yä. 2-1-1-1-1-1-2-2 ks., ki. 4+ ks., yä. 2-1+1-1-1-1-1-2 ks., ki. 4+ ks., yä. 2-2+1-1-1-1-1-2 ks., ki. 10-10 ks., yä. 2-2-2-2-2+2-2-2-2-2-2 ks., ki. 10-10+5+5-5+. Sitten alusta uusiintuen mallin mukaan, toinen ja seuraavat kuviot aina edelliseen yhdistettyinä.

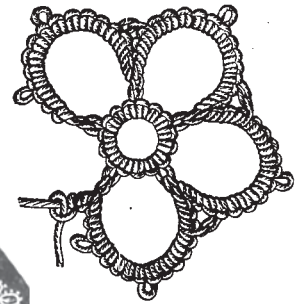
Kuva 72. Lehdistä ja kukista muodostettu pitsi tehdään yhdessä erässä. Keskiympyrän nyppylät ovat 2 cm:n pituiset ennen solmiamista kierrettävät. Alkaen mallin a- kohdasta jatkuvasti uudiintuen seuraavasti: ki. 9-9, yä. 1-1 | 1 | 1-2-1 | 1 | 1-2-1 | 1 | 1-2-1 | 1 | 1-2-1 | 1 | 1, ki. 9, yä. 4+13+4-4-4-4, ki. 4+4+12+9+5-5+2+5+5, yä. 4+2+4-4-4-4, ki. 9+6-6+9+5-5+2+5+5, yä. 4+2+4-4-4-4, yä. 9+12+9+5-5+2+5+5, yä. 4+2+4-4-4-4, ki. 9+6-6+9+5-5+2+5+5, yä. 4+2+4-4-4-4, ki. 9+9-5+5-5+5-9-13-9-9; yä. 2-2-2-2, ki. 3+4-4+3+, ki. 4-1 | 1 | 1-3-1 | 1 | 1 | 1 | 1-3-1 | 1 | 1 | 1-4+, ki. 8+10, yä. 4+2+4-4-4-4, ki. 5+3+12+9+5-5+3+5+5, yä. 4+2+4-4-4-4, ki. 4+4+12+9+5-5+3+5+5, yä. 4+2+4-4-4-4, ki. 9+12+4-4+10+8+9+9-9-.

73a. Osa kauluspitsiä luonnollisessa koossa.

73b. Ommeltujen lehtisuonien työmalli.

75a. Työmalli kauluskulmaan, kuv. 75.

74. Kauluksen pitsikulma, malli ohellisella lehdellä.

75. Kauluksen pitsikulma, malli ohellisella lehdellä.

73. Kaulus, pitsikäpyilytyötä Malli ohellisella lehdellä.

